

Naši pomisleki o Pokojninski reformi

Vse o rokodelstvu

Umik direktive
o enakosti

Program SzS v
Savinjski dolini

BESEDA VODSTVA ZVEZE	3
AKTIVNOSTI VODSTVA	
Sprejem pri predsedniku vlade Republike Slovenije	4
Stališča ZDUS do Pokojninske reforme	5
Sodelovanje z OKS	7
Evropska Komisija umaknila direktivo o enaki obravnavi	8
KULTURNI UTRINKI	
1. Kiparska delavnica	9
Se še spomnite, kako se je včasih prepevalo?	9
Ocena in načrt	10
Godbeni veterani Slovenije ne mirujejo	10
ROKODELSKI KOTIČEK	
Začetek usposabljanj po rokodelski shemi	12
Rokodelski center Ribnica	13
STAREJŠI ZA STAREJŠE	
Savinjska pokrajina	14
Program v DU Nazarje	15
PROSTOVOLJSTVO OD TU IN TAM	15
POTOVANJE SKOZI DIGITALNI SVET	16
UTRIPI V POKRAJINSKIH ZVEZAH	18
SPOMINJALI SE JIH BOMO	
Vladislav Puc 1941 – 2025	28
JUBILEJI NAŠIH ČLANOV	
90 let Anke Tominšek	29
KAJ JE NOVEGA NA ZDUS?	
Kadrovske okrepitve zveze - Lucija Časar	29
ŠPORT REKREACIJA IN GIBALNA KULTURA	
Športni referenti PZDU Celja, sestankovali na Kozjanskem.	30
Upokojeni in aktivni policisti v prijateljskem vzdušju podirali keglje	31

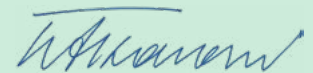
Prevc – Airlines

Družina Prevc mora biti vsekakor uvrščena v Guinnessovo knjigo rekordov! Če ga je našla baronova družina v filmu *Moje pesmi moje sanje* kot najbolj spevna filmska družina, so potem vsi Prevcovi nič drugega kot to, kar so bili pred 60 leti Von Trappovi.

Prepričan sem, da ste se mnogi že ničkolikokrat spraševali, zakaj je Slovenija tako uspešna športna dežela. Kolikor je bilo vprašanj, toliko je bilo tudi odgovorov. Preprosto, smo dežela športa in športnih šampionov in mnogi celo pomislijo, da ti posamezniki prihajajo iz Marsa ali kakega drugega, bolj oddaljenega planeta in se sprašujejo naprej, kako je lahko tako skromnoštevilčen narod tako uspešen in vsestranski na športnem področju. Če gremo v iskanju odgovora v času nekoliko nazaj, se bomo spomnili, da smo nekoč prisegali (pa tudi danes lahko,) da je **družina osnovna celica družbe**. In v to smo verjeli, in v to moramo verjeti.

Božidar Prevc je svojim otrokom postavil skakalnico kar na domačem bregu za hišo, in tam so se pilili, kalili, oblikovali in izoblikovali, in smučarski skoki so postali sestavni del genskega zapisa družine iz Selške doline. In če k temu dodamo še notranji družinski prestiž, kdo bo boljši, rezultati ne morejo izostati. Slovenci smo neverjetno aktivni na pisani paleti športnih dejavnosti. Več kot dve tretjini prebivalstva se rekreativno ukvarja s kakim športom in nič drugače ni v naši Zvezi, pokrajinah ali društvih. In ko se bodo delile stanovske nagrade, nikar ne pozabite tudi na nas, upokojenca! Ni ga naroda na svetu, ki bi imel tako številčno in zagnano športno srenjo seniorjev, kot jo premora Slovenija.

Črt Kanoni,
glavni in odgovorni urednik

ZDUS PLUS - MESEČNA REVIVA ZVEZE DRUŠTEV UPOKOJENCEV SLOVENIJE

Za izdajatelja Zdenka Jan, predsednica ZDUS. Odgovorni urednik Črt Kanoni. Tel: 01/62 05 481 e-pošta: crt.kanoni@zdus-zveza.si Naslov uredništva: ZDUSPlus, Kebetova 9, 1000 Ljubljana. Tel: 01/519 50 86 e-pošta: urednistvo@zdus-zveza.si Uredniški odbor: Slavica Bučan, Željko Kljajič, Irma Povše, Vida Rifelj Novakovič in Črt Kanoni. **Pokrajinska dopisništva: PZDU Celje:** Milena Brečko Poklič, milena.poklic@gmail.com 041/629 820; **PZDU Dolenjska in B. krajina:** Marija Golob, 041 370 560; **PZDU Gorenjska:** Slavica Bučan, slavica.bucan56@gmail.com 041 347 030; **PZDU Koroška:** Željko Kljajič, zkljajic.kljajic@gmail.com 031 387 660; **Pomurska PZDU:** Milan Osterc, milan.osterc@gmail.com; **Posavska PZDU:** Marija Krušič, makru27@gmail.com 051 725 412; **J. Primorska** Ida Kogej; kogej.ida@gmail.com; **S. Primorska PZDU:** Majda Marinič, babicamm@gmail.com; **PZDU Zasavje:** Milena Dimec, dimec.milena@gmail.com 051 438 236; **PZDU Zg. Podravje:** Irena Ferluga; **PZDU Ljubljana z okolico:** Aleš Kardelj, ales.kardelj@gmail.com; 041 613 692 - **Tajništvo ZDUSPlus:** Karmen Šparovec – Terekhov, **Lektorica:** Barbara Borko; **Tisk:** Schwarz print d. o. o., Ljubljana; **Oblikovanje in priprava za tisk:** NEBIA d. o. o.; Nepodpisani članki so last ZDUS. **Naklada** 3.500 izvodov. **Cena** 0,99 EUR. **ISSN 2591-0205. Revija ZDUSPlus je vpisana v razvid medijev pri Ministrstvu za kulturo RS pod zaporedno številko 2192. Naslovnica: Utrinek s prve kiparske delavnice v hotelu Delfin**

Dnevi
medgeneracijskega
sožitja

ZDUSplus

Spoštovane bralke in bralci,

odgovorni urednik naše revije Črt Kanoni me je zadolžil, da napišem nekaj vrstic o delu, ki ga je vodstvo opravilo v zadnjem obdobju. Prepričan sem, da ste se že pred izdajo revije na naši spletni strani in FB seznanili z Memorandumom 2025, s katerim ZDUS ugotavlja, opozarja in tudi predlaga rešitve najbolj perečih problemov upokojencev v pogojih urejenega upravljanja dolgožive družbe v naši državi in tudi v skupnosti držav, v katero smo povezani. Ob proučevanju letnih normativnih programov dela vlade ugotavljam, da bodo tudi drugi zakoni pomembno vplivali na položaj starejših in upokojencev. **Naše geslo je: »Nič o nas brez nas!«** Člani Zveze društev upokojencev Slovenije in drugi upokojenci, več kot 650.000 nas je, vladi in strankam ter dobro mislečim ljudem ponujamo sodelovanje pri razreševanju težav in zapletov, ki so se (na)kopičili v času recesije, pred njo, in so napovedani tudi v prihodnje, ob tem pa pričakujemo zvrhano mero razumevanja za potrebe najbolj ogroženih skupin prebivalstva, kar smo brez dvoma mi, upokojenci. Memorandum in v njem izražena naša pričakovanja, stališča in tudi zahteve predstavljamo javnosti v predvolilnem času, ki se je že začel, tako da imajo politične stranke jasen vpogled v naša pričakovanja za prihodnost.

Veliko časa in energije posvečamo tudi pokojninski reformi, ki bi naj začela veljati 1. 1. 2026. Izhodišča zanjo je dvakrat obravnavala naša Komisija za pokojninske in invalidske zadeve in obakrat nam jih je tolmačil državni sekretar Ministrstva za delo, družino in enake možnosti, Igor Feketija. Našo Komisijo, prav tako pa tudi ZDUS, najbolj skrbi usklajevanje pokojnin v prihodnje, saj se spreminja formula za usklajevanje, izplačilo letnega in zimskega dodatka in poprava krivic za nazaj. Naša stališča in zahteve za predvideno pokojninsko reformo so bila objavljena 24. 3. 2025 na naši spletni strani in tam se lahko podrobno seznanite z njimi.

Pred nami je tudi uveljavitev Zakona o dolgotrajni oskrbi, ki od 1. 1. 2025 že uveljavlja pravico do oskrbovalca družinskega člana, od 1. 7. 2025 pa tudi pravico do dolgotrajne oskrbe na domu in pravico do e-oskrbe. Plačilo dolgotrajne oskrbe se bo financiralo iz naslova socialnih prispevkov, ki jih bodo plačevali delojemalci, delodajalci in **upokojenci iz neto pokojnin**, ter delno iz državnega proračuna. Edini smo, ki bomo plačevali za dolgotrajno oskrbo neposredno iz neto nakazila pokojnine, tako da se bo izplačilo pokojnine zmanjšalo za 1 %.

Znova ugotavljamo, da brž ko država nekaj da, hitro vzame nazaj! Na neprimeren način prispevka za dolgotrajno oskrbo, ki direktno posega v naše pokojnine, upokojenci ne pristajamo, na kar neprestano opozarjamo odločevalce, saj bomo v skrajnem primeru primorani zahtevati ustavno presojo.

Želja ZDUS je, da bi se s 1. julijem tega leta vsem uporabnikom e-oskrbe na domu pridobljena pravica brez posebnih zapletov in nepotrebnih procedur prenesla avtomatično. Pogodba med ponudnikom in uporabnikom je podpisana samo do 30. 6. 2025, zato vodstvo ZDUS skupaj s pristojnim ministrstvom išče rešitev v korist sedanjih uporabnikov, da bo prehod najbolj ugoden in »neboleč« za vse, ki so že uporabniki teh storitev.

Program Starejši za starejše deluje po sprejetih normativih in pred nami je vsakoletno izobraževanje društvenih koordinatorjev in vnašalcev. Strokovna služba programa je oddala vse vloge našim stalnim financerjem in okrog 50 vlog morebitnim donatorjem in sponzorjem, oddana pa so bila tudi vsa zahtevana poročila. Vodstvo programa in vodstvo ZDUS je obiskalo nekatere pokrajinske zveze, pri katerih smo se seznanili z uspehi in s težavami, ki so v programu prisotni in skupaj se lotevamo reševanja nastalih nevšečnosti.

Na zadnji seji Upravnega odbora smo med drugim pregledali finance za preteklo leto in potrdili finančni načrt za leto 2025. Člani UO so se seznanili s spremembami in dopolnitvami **Statuta ZDUS** in ga dali v javno obravnavo vsem Pokrajinskim organizacijam zveze društev upokojencev.

Vse, kar sem zapisal, je le del nalog, ki jih vsakodnevno opravljamo v korist našega članstva, ki nam piše o težavah, ki jih imajo v jeseni življenja in jim ga grenijo. Vemo, in vedeti morate tudi vi, da ni v naši pristojnosti in možnosti, da težave odpravimo kot radi rečemo »z levo roko«, vsekakor pa jim prisluhnemo in s prijaznim odgovorom napotimo na pristojne službe, ali jih posedujemo odločevalcem. Saj res!

Skoraj bi pozabil omeniti, da so na ZDUS v polnem zamahu priprave na izvedbo **5. Dnevo medgeneracijskega sožitja**, ki bodo 11. in 12. junija na Gospodarskem razstavišču v Ljubljani, zato izrabljam tudi te vrstice, da vas povabim k obisku.

Pred nami so velikonočni prazniki in 1. maj, zato vsem vam želim lepo praznovanje, veliko dobre volje in veselja do življenja.

Stanko Kranvogel, podpredsednik ZDUS

Sprejem pri predsedniku vlade Republike Slovenije

Predsednica ZDUS Zdenka Jan, Generalna sekretarka Andreja Gorše Lotrič in predsednik komisije za gospodarstvo Janez Sušnik so se 14. februarja mudili pri predsedniku Vlade RS, dr. Robertu Golobu. K pogovoru sta bila zaradi narave obravnavane tematike vabljeni še ministra Luka Mesec in Simon Majljavec. Pred uradnim začetkom pogovora je predsednica Zdenka Jan izročila dr. Golobu uradno vabilo na DMS 2025, 11. in 12. junija na GR v Ljubljani, v katerem ga vabimo, da bi bil slavnostni govornik na otvoritvi dvodnevne dogodka.

Vodstvo ZDUS, kot veste, ves čas opozarja in piše vladi ter obema pristojnima ministrstvom pozive za ureditev izplačila letnega dodatka po 95. čl. ZPIZ-2 v dveh razredih in našega nestrinjanja s formulo za usklajevanje pokojnin 20 (rast plač) : 80 (inflacijska stopnja), ki jo predvideva nov pokojninski zakon, seveda pa tudi glede dolgotrajne oskrbe in v zadnjem času t. i. »nepremičninskem« davku.

Nekdanji predsednik ZDUS Janez Sušnik je uvodoma izpostavil tista izhodišča, ki so bila predmet dogovarjanja prvega sestanka s predsednikom vlade junija 2023, nato pa je Zdenka Jan opozorila na našo nemoč pri reševanju ključnih vprašanj upokojencev, saj se vse rešitve sprejemajo mimo nas, čeprav starejši predstavljamo

Glede uvodnih besed naše predsednice, da nas ni nikjer poleg, kadar se odloča o starejših, je bil omenjen ESS (Ekonomsko socialni svet), v katerem sedijo predstavniki delodajalcev, delojemalcev in vlade. Predsednik vlade je vprašal Luko Meseca, v čem je problem, da ZDUS ne more sodelovati pri usklajevanjih, ta pa mu je odvrnil, da zato, ker bodo tako predstavniki delodajalcev in delojemalcev proti, in dodal, da vidi možnost sodelovanja naše organizacije v okviru razprav na t. i. **Medgeneracijskih forumih**, kjer se prav tako razpravlja o žgočih temah socialne narave. »**To bi pa šlo,**« je dejal Mesec.

skorajda večino slovenskega prebivalstva. Izpostavila je t. i. »božičnico«, ki jo je pričakovala večina naših upokojencev, pa potem ni bilo nič. Predsednik Vlade je odgovoril, da je na Dnevih medgeneracijskega sožitja pred dvema letoma med odprtvenim nagovorom dejal, da gre za **enkратно** pomoč upokojencem, ker tistega leta ni bilo pričakovane izredne uskladitve, in da so mnogi to razumeli kot nekaj, kar bo odslej stalnica, ter dodal, da zato nikomur več ne bo ničesar obljubljal vnaprej. Ne izključuje pa dodatnih korektivov, saj so še vedno mogoči.

Glede letnega dodatka, ki se izplačuje po 95. čl. ZPIZ-2 v petih, namesto v dveh razredih, je zadalžil ministra Meseca, da to neskladje na ministrstvu proučijo in da to anomalijo (za katero ni vedel, op. Č. K.) skušajo še pred poletjem odpraviti.

Glede uvodnih besed naše predsednice, da nas ni nikjer poleg, kadar se odloča o starejših, je bil omenjen ESS (Ekonomsko socialni svet), v katerem sedijo predstavniki delodajalcev, delojemalcev in vlade. Predsednik vlade je vprašal Luko Meseca, v čem je problem, da ZDUS ne more sodelovati pri usklajevanjih, ta pa mu je odvrnil, da zato, ker bodo tako predstavniki delodajalcev in delojemalcev proti, in dodal, da vidi možnost sodelovanja naše organizacije v okviru razprav na t. i. **Medgeneracijskih forumih**, kjer se prav tako razpravlja o žgočih temah socialne narave. »**To bi pa šlo,**« je dejal Mesec.

En tak forum se pripravlja že v marcu, na katerega nas bodo povabili kot sodelujočega partnerja, mi pa bomo v to sprego dodali še **MeKoS**, da bomo ja bolj verodostojni.

Glede pokojninske reforme smo gostiteljem sporočili tisto, kar vemo sami, in kar nam sporočajo naši člani. Srž pokojninske reforme oz. ZPIZ-3, ki povzroča največ jeze, tiči v usklajevalni formuli 20 : 80 (zdaj 40 : 60). Minister Mesec je pojasnil, da se ta formula ne nanaša na že upokojene osebe, pač pa na osebe, **ki se bodo upokojevale** v prihodnjih letih, saj se to ne bo zgodilo čez noč, ampak bo ta proces trajal najmanj petnajst let, izplačila raznih dodatkov pa se bodo lahko izplačevala že prej, saj ni želja vlade, da bi bili zdajšnji upokojenci za karkoli prikrajšani.

Na naše vprašanje, kako kaže z indeksacijo v naslednjih letih in kakšna bo »formula« v letu 2030, nam je minister Mesec odgovoril, da je začetek predviden v letu 2028 in postopoma do leta 2035, v letu 2030 pa bo usklajevalna formula znašala 50 (rast plač) : 50 (inflacijska stopnja). To je do neke mere še sprejemljivo, saj se bodo na podlagi dogovora plače v javnem sektorju v naslednjih letih višale in vemo, da imajo prav plače javnih uslužbencev pomemben delež pri usklajevanju pokojnin.

Predsednica je v nadaljevanju razgovora omenila neodzivnost vladnih inštitucij

in tudi kabineta Vlade na naše pozive in predloge, in članstvo tak molk razume kot ignoriranje naših zahtev, zato ne mine dan, da nas ne bi nekateri člani pozivali na ulico s transparenti v rokah. Robert Golob je odgovoril, da bodo ti, ki bodo stavkali, pravzaprav stavkali proti vsem vladam od leta 1991 naprej, posledice pa bo nosila trenutna vlada, ki vse te maluse prejšnjih vlad odpravlja!? Glede pretočnosti informacij med Vlado, Ministrstvom za solidarno prihodnost, Ministrstvom za delo in ZDUS smo se dogovorili, da bodo na vseh treh ravneh o zadevah, ki se nanašajo na upokojence, sprotno pošiljali informacije na ZDUS, tako da bodo naši člani o vseh pomembnih dokumentih sproti obveščeni, ne pa preko medijev, kot je veljalo doslej. Glede **dolgotrajne oskrbe** je minister Maljevac dejal, da kader res predstavlja problem, vendar še zdaleč ne takega, kot ga prikazujejo mediji. Na podlagi tripartitne pogodbe bo strokovnega kadra v DSO-jih vse več, ker šolanje zaključujejo dijaki in študenti zadnjih letnikov, ki so se zavezali, da bodo svoje delo opravljali v institucionalnem varstvu, pa tudi položnice bodo nižje,

tako da bo domovalcem ostalo še kaj za priboljšek. Glede e-oskrbe pa je poudaril, da bodo vpeljali avtomatski prehod v DO z vmesnim obdobjem in da se je na ministrstvu za zdravje že pogovarjal o dodatnih storitvah, kot so meritve sladkorja in kisika v krvi, krvnega tlaka ipd.

Ministru Mescu smo omenili tudi 1 % plačila zavarovanja za DO po 1. 7. 2025 in izpostavili, da razmišljamo o Ustavni pritožbi. Kaže, da je minister Mesec seznanjen z našo namero, saj je odgovoril le to, da aktualna vlada spoštuje odločbe Ustavnega sodišča in če bo to odločilo kot bo, bodo to spoštovali.

Glede nepremičninskega davka nas je predsednik vlade vprašal, če ima ZDUS svoje stališče do predlaganega zakona. Povedali smo mu, da ga seveda imamo, saj ga je na svoji seji sprejela Komisija za bivanjski standard. Prosil nas je, da mu naše stališče pošljemo, da ga prouči tudi na vladi in resornem ministrstvu, vendar se bomo o tem še pogovarjali, je dejal Golob, saj zadeva ni tako nujna kot druga področja, ki smo jih obravnavali na sestanku.

Črt Kanoni, foto Urad PVRS

Stališča ZDUS do Pokojninske reforme

Na podlagi obravnave izhodišč za pravo sprememb na področju pokojninskega in invalidskega zavarovanja na razširjeni seji konec februarja je ob sodelovanju vodstva in članov drugih organov ZDUS ter državnega sekretarja g. Igorja Feketića Komisija za pokojninske in invalidske zadeve ZDUS oblikovala do doslej oblikovanih predlogov izhodišč dodatne pripombe in predloge.

Dvig pogojev za upokojitev

Komisija pozdravlja, da izhodišča predvidevajo postopno uveljavljanje praktično vseh novih sistemskih rešitev. Pri tem pa meni, da bi morali novi pogoji za upokojitev bolj ambiciozno odgovarjati na sedanje in pričakovane demografske spremembe. Zvišanje starosti ob izpolnitvi minimalne zavarovalne dobe na starost 67 let in starosti iz 60 na 62 let bi lahko dopolnili s splošnim določilom, da se bo starostna meja po prehodnem obdobju podaljševala glede na trende rasti povprečne življenjske dobe. Taka sprememba bi imela pozitiv-

ne učinke tudi na strani zavarovancev, saj si z daljšo delovno dobo hkrati zvišujejo odmero višine pokojnine (dejansko zagotavljajo dostojnejšo pokojnino).

Redno usklajevanje pokojnin

Komisija sicer pozdravlja spremenjen predlog letnega usklajevanja pokojnin v

smeri pretežne ohranitve sedanjih kriterijev za določitev višine letne uskladitve – do leta 2030 na podlagi 50 % vpliva rasti plač (sedaj 60 %) in 50 % vpliva inflacije (sedaj 40 %). Ne pristaja pa na nadaljnje postopno zniževanje vpliva rasti plač in zviševanje vpliva inflacije (do leta 2040 na razmerje 20 % proti 80 % v korist in-

flacije). Ohranitev pretežnega oz. vsaj bistvenega vpliva rasti plač na redne letne uskladitve je pogoj za ohranitev dostojnih pokojnin obstoječih in bodočih upokojencev ves čas njihovega prejetanja, če v skladu z našim pokojninskim sistemom dostojnost pokojnin razumemo kot vsaj relativno ohranjanje življenjskega standarda upokojencev v primerjavi z dohodkovnim položajem v njihovi predhodni aktivni dobi. Zato vzdržnosti pokojninske blagajne in javnih financ ne bi smeli iskati pretežno prav v zniževanju izhodišč za letne uskladitve, namesto v ustreznem prilagajanju upokojitvenih pogojev aktualnim demografskim trendom in v dodatnih oblikah pokojninskih zavarovanj.

dotatka v 5. višinah. Komisija predlaga vrnitev na izvorno obliko izplačevanja letnega dodatka v enakem znesku vsem upokojencem, podobno kot ves čas praviloma velja za plačilo regresa za letni dopust zaposlenim delavcem pri delodajalcu.

Dodatno pokojninsko varčevanje

Ob zagotovilih, da širjenje dodatnih oblik pokojninskega varčevanja ne bo vplivalo na pravice sedanjih upokojencev iz sedanjega obveznega pok. in inv. zavarovanja (I. steber), Komisija ne nasprotuje širitvi dodatnega pokojninskega varčevanja v II. stebru, tudi v smeri splošnega vključevanja zaposlenih v podjetniške varče-

odmerni odstotek dejansko zaključeno oz. ko se je tudi moškimi ob upokojitvi začel pri izračunu višine pokojnine za 40 let pokojninske dobe v celoti priznavati odmerni odstotek 63,5 %. Le od takrat naprej tudi med upokojenci (moškimi) v celotni sporni višini nastaja neutemeljena razlika, ker dotlej upokojeni na podlagi enake pokojninske dobe zaradi nižjega odmernega odstotka prejema nižjo pokojnino, kot upokojeni od 1. 1. 2023 dalje. Ob takem, res nekoliko pavšalno prirejenem izračunu spornega prikrajšanja, bi bilo potrebno v zakonu opredeliti le odstotke izredne uskladitve pokojnin oškodovanih upokojencev po letih njihove upokojitve, glede na navedene predpostavke izračuna in opredeliti na kak način se že nastalo prikrajšanje sanira (predlagamo: z jasno opredeljeno izredno uskladitvijo pokojnin prizadetim). Tudi če zakonodajalec ne pristane na izredno uskladitev za nazaj (od 1. 1. 2023 dalje), predlagamo uskladitev vsaj za naprej, npr. od 1. 1. v letu po uveljavitvi te zakonske spremembe. To sicer vseh oškodovancev ne bo zadovoljilo, vendar je ustrezna uskladitev pokojnin iz tega naslova za oškodovane upokojence za naprej dejansko pomembnejše od sanacije za nazaj, za pokojninsko blagajno pa bi to gotovo pomenilo še vzdržen strošek, ki bi ga bilo mogoče tudi pri proračunskem načrtovanju že v naprej upoštevati.

V izhodiščih za pripravo pokojninske reforme ni nikjer omenjena priprava na upokojitev, ki jo kot poseben projekt vodi ZDUS, vsa dokumentacija o projektu je bila že večkrat poslana na MDDSM, vendar odgovora ministrstva še vedno nismo dobili. Zahtevamo, da se priprava na upokojitev, kot posebno poglavje vnese v Izhodišča za pripravo za pokojninsko reformo v RS in se predpiše z zakonom.

Zahteva ZDUS je, da se pokojninska blagajna očisti vseh izdatkov, za katere niso bili plačani prispevki. Tu so mišljene razne »pokojnine«, ki to niso (borčevske, veteranske, zaslužne in podobno, sem sodijo vsi dodatki k pokojninam, ki so po svoji osnovi socialni transfer in ne sodijo v pokojninsko blagajno). Iz nje se lahko izplačuje pokojnina le tistim, ki so v aktivni dobi vplačevali obvezne prispevke.

Daljšin zapis Komisije si lahko preberete na spletni strani Zveze na povezavi: <https://zdus-zveza.si/wp-content/uploads/2025/03/STALISCA-ZDUS-DO-POKOJNINSKE-REFORME.pdf>

Ivan Robnik, KPIZ ZDUS

Ob dosedanjih spremembah pokojninskega sistema (reformah) je že dvakrat prišlo do podaljšanja referenčnega obdobja, na podlagi katerega se ob upokojitvi ugotovi osnova za odmero višine pokojnine. Po primerjalnih izračunih strokovnih delavcev Zpiz že sedajni odstotek za odmero pokojnine za 40 let delovne oz. pokojninske dobe v višini 63,5 % zagotavlja nekoliko ugodnejšo odmero pokojnine kot po prejšnji formuli za izračun pokojninske osnove, zato menimo, da je takšno nadaljnje zviševanje celo neresno in v škodo vzdržnosti našega pokojninskega sistema.

Podaljševanje referenčnega obdobja in zvišanje odstotka za odmero

Ob dosedanjih spremembah pokojninskega sistema (reformah) je že dvakrat prišlo do podaljšanja referenčnega obdobja, na podlagi katerega se ob upokojitvi ugotovi osnova za odmero višine pokojnine. Po primerjalnih izračunih strokovnih delavcev Zpiz že sedajni odstotek za odmero pokojnine za 40 let delovne oz. pokojninske dobe v višini 63,5 % zagotavlja nekoliko ugodnejšo odmero pokojnine kot po prejšnji formuli za izračun pokojninske osnove, zato menimo, da je takšno nadaljnje zviševanje celo neresno in v škodo vzdržnosti našega pokojninskega sistema.

Letni dodatek

Na podlagi 95. člena sedaj veljavnega ZPIZ-2 bi se moral letni dodatek izplačevati v dveh višinah. Le njegova vsakoletna višina je bila prepuščena določanju v vsakokratnem zakonu o izvrševanju letnega proračuna. Dejansko je Vlada v zadnjih letih kršila te določbe systemskega zakona in vztrajala pri izplačilu letnega

valne sheme s sofinanciranjem s strani delodajalcev. Če bi bil s strani nekaterih predlagani sistem obveznega vključevanja delavcev v tak sistem, korigiran tudi z možnostjo kasnejšega izstopa posameznikov, podprt z ustreznimi davčnimi ter drugimi stimulacijami v javnosti, bi lahko z leti prišli do bistveno stabilnejše in vzdržljivejše pokojninske ureditve.

Sanacija nedomišljenega zviševanja odstotka na odmero pokojnine na podlagi ZPIZ-2

Komisija predlaga, da se dejansko neutemeljeno prikrajšanje upokojencev, upokojenih po ZPIZ-2 pred letom 2023, ustrezno oz. vsaj za naprej sanira. Pri tem ugotavlja, da potrebuje ZPIZ, kot izvajalec pokojninskega zavarovanja, ustrezno zakonsko podlago, ki bi jo bilo potrebno zagotoviti v okviru sedaj predvidenih sprememb. Naš predlog je, da se izplačilo ugotovljenega prikrajšanja prizna in izvede v obliki le tem oškodovancem namenjene izredne uskladitve njihovih pokojnin od 1. 1. 2023 dalje, ko je bilo rezlikovanje v višini pokojnine med novo upokojenimi in upokojenkami glede na

Sodelovanje z OKS

Na podlagi predhodnih srečanj in dogovorov o medsebojnem interesu za sodelovanje in iskanju skupnih rešitev sta Martin Tuš, vodja oddelka za šport za vse in šport na lokalni ravni pri Olimpijskem komiteju Slovenije in Vojko Prislan, podpredsednik KŠRGK pri ZDUS pričela pogovore v iskanju skupnih ciljev obeh organizacij. Sklenila sta, da bosta uvodoma obravnavala:

1. vključevanje ZDUS v organe OKS,
2. sodelovanje ZDUS na kongresu OKS na temo „Šport starejših“ (jesen 2025),
3. sodelovanje DU na lokalni ravni in njena problematika,
4. izobraževanje mentorjev in vaditeljev za vadbo starejših,
5. vključevanje prostovoljcev v sistem delovanja OKS-ZŠZ,
6. licenciranje vaditeljev in trenutne rešitve.

Pri prvi točki sta se seznanila s sistemom delovanja in organizacije športa, rekreacije in gibalne kulture, podkrepjeno s statističnimi podatki o množičnosti in spolu udeležencev. Ugotovila sta, da obstajajo veliki potenciali za finančne prihranke in izboljšanje kakovosti življenja starejših. Martin Tuš je poudaril, da je ZDUS prepoznan kot pomemben partner in da bosta že na tem sestanku konkretizirala vključitev ZDUS v dve delovni skupini OKS SŽS.

Glede sodelovanja ZDUS na kongresu športa starejših je Martin Tuš potrdil, da je ZDUS s sodelovanjem na kongresu "Šport za vse" v lanskem letu naredil dober vtis, kar je vodilo do sprejema našega podpredsednika KŠRGK v strokovni svet za oblikovanje in organizacijo kongresa v letošnjem letu. Z delom bodo začeli že marca, ko bo predstavljen metodološki del kongresa. Ta komisija bo imela tudi strateško vlogo pri določanju tematik.

Sodelovanje Društev upokojencev na lokalni ravni bo konceptualno nekoliko bolj zapleteno, saj sta oba sogovornika izpostavila precejšnje izzive društev v lokalnem okolju s športnimi društvi, izobraževanjem in financiranjem. Ugotovila sta, da se problematika pojavlja predvsem na področju gibalne kulture in rekreacije.

Dogovorila sta se da bo Vojko Prislan pripravil celovito analizo problematike na lokalni ravni, na njeni podlagi pa se bodo

izobraževanje mentorjev in vaditeljev za vadbo starejših bo pravitako izziv, saj gre za izrazito pomanjkanje strokovno usposobljenih oseb za izvajanje rekreacije in gibalne kulture. Oba sogovornika sta se strinjala, da je najbolj smiselno usposabljanje lastnega kadra za zmanjšanje stroškov in povečanje množičnosti. Martin Tuš je našemu podpredsedniku komisije za šport potrdil, da bo ZDUS vključena v sistem usposabljanja in bo pravočasno obveščena o terminu izobraževanja na lokalni in državni ravni.

ugotovitve reševale v strokovnem timu pod vodstvom Martina Tuša, zatem pa se bo pristopilo k izdelavi projekta Olimpijskega komiteja na podlagi navodil ZDUS. S sprejetimi smernicami bodo seznanili regijske pisarne OKS in lokalne skupnosti. Rok je kratek, saj mora biti vse na papirju do poletja letošnjega leta.

Izobraževanje mentorjev in vaditeljev za vadbo starejših bo pravitako izziv, saj gre za izrazito pomanjkanje strokovno usposobljenih oseb za izvajanje rekreacije in gibalne kulture. Oba sogovornika sta se strinjala, da je najbolj smiselno usposabljanje lastnega kadra za zmanjšanje stroškov in povečanje množičnosti. Martin Tuš je našemu podpredsedniku komisije za šport potrdil, da bo ZDUS vključena v sistem usposabljanja in bo pravočasno obveščena o terminu izobraževanja na lokalni in državni ravni.

Za vključevanje prostovoljcev v sistem delovanja OKS ZŠZ je predstavnik OKS priznal pomen prostovoljcev in poudaril, da OKS financira prostovoljstvo na vseh ravneh. Dogovorila sta se, da bo naša organizacija čimprej določila predstavnika v Komisijo za prostovoljstvo v OKS ZŠZ. Licenciranje vaditeljev in trenutne rešitve, s katerimi se soočamo v ZDUS, je predstavnik OKS razumel, saj gre za simptomatično problematiko na področju pomanjkanja licenciranih vaditeljev in predlagal izvedbo ankete po pokrajinah med licenciranimi vaditelji, ki bi želeli sodelovati z ZDUS. Po zaključku ankete bo ZDUS prejel seznam zainteresiranih vaditeljev s polnimi podatki. Kot vidite, se organiziranemu športu, rekreaciji in gibalni kulturi starejših vendarle obetajo lepši dnevi.

*Vojko Prislan,
podpredsednik KŠRGK pri ZDUS*

Evropska Komisija umaknila direktivo o enaki obravnavi

AGE Platform Europe (in tudi ZDUS kot članica) je globoko razočarana in zaskrbljena zaradi odločitve Evropske komisije, da umakne predlog direktive o horizontalni enaki obravnavi starejših. Ta ukrep predstavlja korak nazaj v boju proti diskriminaciji, tudi na podlagi starosti, in zaščiti pravic starejših.

V skladu s Prilogo delovnega programa Komisije za leto 2025 je bila predlagana direktiva o horizontalnem enakem obravnavanju, ki bi zagotovila enakost oseb ne glede na vero ali prepričanje, invalidnost, starost ali spolno usmerjenost zunaj področja zaposlovanja, umaknjena s skopo razlago in brez kakršnekoli pobude, ki bi nadomestila predlog iz leta 2008:

Ni predvidljivega dogovora – predlog je blokiran in nadaljnji postopek ni predviden ali verjeten.

Zakaj je to pomembno za vse nas?

Najprej opredelimo horizontalno direktivo o enakem obravnavanju: Ta predlog je bil mišljen za vzpostavitev vseevropske minimalne ravni zaščite pred diskriminacijo na podlagi vere ali prepričanja, invalidnosti, starosti ali spolne usmerjenosti na več področjih družbenega življenja.

Maciej Kucharczyk

Namenjena je bila dopolniti veljavne direktive EU o enakosti pri zaposlovanju, ki prepoveduje diskriminacijo na delovnem mestu. Vendar, Svet Evropske unije ta ključni predlog blokira že dolgih sedemnajst let in po letih stagnacije, ga je Komisija umaknila.

Diskriminacija zaradi starosti ostaja ena najbolj razširjenih in normaliziranih

oblik diskriminacije v Evropi, ki nima močnega vseevropskega okvira. Sprejetje te direktive bi pripomoglo izboljšati varstvo pravic starejših in spodbujati enakost za vse starosti.

Maciej Kucharczyk, Generalni sekretar AGE Platform Europe, je izrazil zaskrbljenost in omenil posledice, ki jih ima ta umik na zavezanost EU enakosti in človekovim pravicam: »Napoved Evropske komisije, da umika direktivo o horizontalnem enakem obravnavanju, je v nasprotju s temeljnimi vrednotami EU in njeno ambicijo, da ustvari »resnično unijo enakosti«, kot je nedavno nazaj obljubil komisar *LaHbib*. *Odstopiti od te zaveze v tako kritičnem času – ko je diskriminacija na vseh ravneh družbenega življenja v porastu – in ne da bi predlagali kakršno koli alternativo, je nerazločljivo, zaskrbljujoče in spodkopava verodostojnost EU kot svetovnega zagovornika človekovih pravic, zato je skrajni čas, da okrepiamo ukrepe EU na področju enakosti in nediskriminacije, vključno z bojem proti staranju, da bi podprli prizadevanja EU za konkurenčnost, gospodarsko rast in geopolitično trdnost. Vsi ti cilji so enako pomembni za prihodnost EU in se medsebojno krepijo.*«

Alice Kuhnke (poslanka Evropskega parlamenta, skupina Zelenih), poročevalka za direktivo, je prav tako izrazila zaskrbljenost zaradi tega nazadovanja v boju proti diskriminaciji: »Škandal je, da Komisija umika ta kritični zakon. Gre za izdajo vseh, ki so v EU vsakodnevno deležni diskriminacije. Medtem ko Trump izvaja lov na čarovnice proti programom raznolikosti, pravičnosti in vključenosti v ZDA, bi morala EU okrečiti in pokazati globalno vodstvo proti diskriminaciji, ne pa odstopiti in pokazati nezainteresiranost na tako pomembnem področju. Če se Komisija odloči da bo vztrajala pri umiku zahtevamo, da Komisija nemudoma predstavi novo, ambiciozno zakonodajo proti diskriminaciji, najkasneje ob predstavitvi posodobljenih strategij enakosti še pred poletjem tega leta.«

Slovenski Evropski poslanci v razpravi niso sodelovali. Če bi, bi nas seveda Age Platform o tem obvestila. Tako pa...

Po APE povzel Črt Kanoni

DNEVI MEDGENERACIJSKEGA SOŽITJA
11. in 12. junij, Marmorna dvorana
GOSPODARSKEGA RAZSTAVIŠČA
v Ljubljani
VSTOP JE PROST

1. Kiparska delavnica

Od 17. do 20. februarja je v hotelu Delfin v Izoli potekala 1. kiparska delavnica, na kateri je sodelovalo 10 kiparjev. Med njimi je kiparil tudi 13 letni Amon, vnuk ene izmed udeleženk, kar je še popestrilo sam dogodek in mu dodalo dodano vrednost »medgeneracijske ustvarjalnosti«. Ustvarjali so pod mentorstvom akademske kiparke Ane Ščuka.

Vodja prve kiparske delavnice je bil Karol Zagorc, ki je skrbel, da je delavnica potekala brez zapletov, poskrbel pa je tudi za otvoritev in kulturni program s skupnim druženjem ob večerih. To je bila prva kiparska delavnica ZDUS, s katero je bila zaorana ledina za naprej. Delavnico sta si z zanimanjem ogledala tudi predsednica ZDUS Zdenka Jan in podpredsednik Stanko Kranvogel.

V ponedeljek je potekala uradna otvoritev s kulturnim programom, v katerem so sodelovali: Vokalna skupina Tamariska iz Izole, udeleženca kiparske delavnice in vsem znana glasbenika Zdenka in Andrej Pinterič, poleg njih pa je svoj pevski talent

Udeleženci v družbi predsednice ZDUS, Zdenke Jan.

pokazala tudi strokovna mentorica Ana Ščuka. Z recitacijo se je predstavil še predsednik komisije za kulturo pri ZDUS Cveto Bajc, ki je ob koncu programa tudi uradno otvoril začetek delavnice.

Program je povezoval vodja kiparske delavnice Karol Zagorc, vsak od udeležencev je prejel še pisno zahvalo in priznanje za udeležbo, hotel Delfin pa je za nagrado

podaril vsakemu udeležencu eno od slik, narejeno na minulih kolonijah.

Udeleženci so bili zelo navdušeni nad Aninim mentorstvom in samo organizacijo, nenazadnje pa tudi z otvoritvenim kulturnim programom. Zanimanje so pokazali tudi ostali hotelski gosti, ki so si ogledali razstavo in otvoritveni ceremonial.

Karol Zagorc

Se še spomnite, kako se je včasih prepevalo?

Še nekaj desetletij nazaj ni bilo dogodka ali praznika, ob katerem se ne bi pelo. Kam se je izgubila pesem? Hiter tempo življenja in globalizacija močno negativno vplivata tudi na našo kulturno dediščino in naše navade.

Pa vendar nosimo v sebi spomin in zavedanje, kako petje pomaga ustvarjati boljše vzdušje, nas povezuje, ob njem pozabimo na vsakodnevne skrbi in preprosto postanemo bolj veseli. Pozitivni učinki petja so znanstveno dokazani. Petje zdravi, izboljšuje spomin, vpliva na psihofizično počutje, pomaga pri najtežjih boleznih, kot so Alzheimerjeva bolezen in demenca, ter je učinkovito celo pri zdravljenju raka.

Zakaj torej ne bi peli vsak dan?

Slovenci smo še posebej močno povezani s petjem. Na naših tleh je bila najdena prva piščal, hkrati pa imamo kot narod

največ pevskih zborov na kvadratni meter na svetu. Zato se bomo letos že osmič povezali s prepevanjem slovenskih pesmi po vsej Sloveniji in tudi onkraj naših meja v projektu »Vseslovensko petje s srci«.

Skupaj bomo peli na dan Zelenega Jurija, v sredo, 23. aprila, med 10. in 11. uro ter med 18. in 19. uro. Na ta način bomo v mislih, besedah in dejanjih proslavili naše slovenstvo.

To bomo storili na najbolj preprost način – tako kot nekoč, ko se je pelo na njivah in ob vsakdanjih opravilih. Tokrat pa bomo petje prenesli v sodobni čas – na asfalt ali v skupne prostore. Pojemo lahko tudi na sprehodu, v avtu, doma na kavču ali celo v

postelji. Povabimo še svoje znance in prijatelje, saj bo z več pevci vzdušje še lepše. Skupne pesmi so:

- **Zdravljica** (*katerakoli kitica*),
- **Oj Triglav, moj dom**,
- **Lipa zelenela je**,

- **Slovenija, od kod lepote tvoje, in**
- **Kekčeva pesem**.

Ostale pesmi si izberite sami in jih zapojte s srcem. Naj nas tudi tokrat združijo ljubezen, srčnost in veselje.

Pripravljalni odbor vseslovenskega petja

Ocena in načrt

Kako lepo je začeti resno delo s petjem, in to z lepo slovensko ljudsko, a ne le eno, kar tri lepo zapete. No, drugače ni moglo biti, saj so peli pevke in pevci Upokojenskega pevskega zbora Avgust Šuligoj, ki ga že vrsto let vodi Anamarija Surina.

Karmen Šepec, predsednica društva, je uvodoma pozdravila navzoče in predlagala v izvolitev organe Zbora članov Društva upokojencev Ilirska Bistrica.

Dora Kalčič, predsednica delovnega predsedstva, je po zahvali za zaupanje prevzela vodenje zbora in takoj izzvala predsednico, da prisotne seznanji z delom v preteklem letu in finančnim poslovanjem. Predsednica je poudarila, da je društvo realiziralo v preteklem letu zastavljene naloge v letu 2023.

Kar devetkrat se je poslušalcem tako v občini kakor širše predstavil pevski zbor, vse od prvega nastopa na lanskoletnem zboru članov, na slavnostnem koncertu ob svoji 40. obletnici nepretrganega delovanja pa do dveh prednovoletnih koncertov. Recitacijska in literarna skupina je poleg nastopov posameznikov na prireditvah sodelovala z literarnimi prispevki pri pripravi 7. številke društvenega glasila Glasnik. Pikadisti in pikadistke, balinarji in balinarke, šahisti, strelci, rekreativke in namizni-tenisači so svoje znanje in sposobnosti

pokazali na 19. športnih igrah za južno Primorsko, na društvenih tekmovanjih, članice pa so bile aktivne rekreativke.

Ena od pomembnih dejavnosti so izleti in srečanja, ki poleg telesne aktivnosti nudijo možnosti novih spoznanj in podoživljanje že doživetega. Tako so si z avtobusom, vlakom in seveda tudi peš ogledali Dolenjsko, Škofjeloško, Posočje, Hrvaško Istro in bili na Dnevih medgeneracijskega sožitja v Ljubljani in si konec leta ogledali njeno prednovoletno okrasitev. Pa še dve srečanja upokojencev Južne in Severne Primorske in prednovoletno srečanje.

Skrb za člane je stalnica delovanja društva, saj že 18 let deluje program Starejši za starejše, društvo pa stalno vzdržuje stike s starejšimi od 80 let, 90 letnike in bolne pa tudi obiskujejo. Zgledno je tudi sodelovanje z občinskim RK, Karitasom, taborniki in barom Oranž.

S sprejetim programom in finančnim načrtom za leto 2025 zagotavljajo nadaljevanje in obogatitev dela na vseh ravneh. Srečanje članov so začeli s kulturni prispevkom, za zaključek so poskrbeli plesalke in plesalci FS Gradina.

Besedilo in foto, Franc Gombač

Godbeni veterani Slovenije ne mirujejo

Aktiv veteranskih godb Slovenije je pregledal aktivnosti v letu 2024 in začrtal program za leto 2025. Eden od vrhuncev lanskega 16. Festivala veteranskih godb Slovenije v Straži je bil prvi nastop godbe (44) ambasadorjev veteranskih godb Slovenije. Povprečna starost izvajalcev 80+ je svojevrsten dosežek za zgodovino in knjigo.

17. Festival veteranskih godb Slovenije bo 21. septembra 2025 v Mengšu, v organi-

zaciji Mengeške godbe – veterani. Združeni slovenski veteranski orkester bo nastopil na festivalu v Mengšu in na Festivalu za tretje življenjsko obdobje v Cankarjevem domu v Ljubljani.

Aktiv bo oživil aktivnosti za ustanovitev slovenskega godbeniškega muzeja. Sprejeta je bila pobuda o pripravi »Zbornika o godbeniškem veteranskem gibanju v Sloveniji«. Aktiv je soglasno podelil častni naziv Diamantni ambasador veteranskih

godb Slovenije Milanu Pavlihi. »Veteranske godbe Slovenije niso zgolj skupine glasbenikov, ampak so nosilci zgodovinskih spominov, ustvarjalci povezav med generacijami in ambasadorji kulturne dediščine. Vsak njihov nastop nosi v sebi sporočilo vztrajnosti, predanosti in ljubezni do glasbe.« (To je bila sklepna beseda voditelja na 16. Festivalu veteranskih godb v Straži.)

Milan Pavliha

Odpotujte z nami v preteklost z grajskim časovnim strojem, doživite vožnjo po mestu z vlakcem Urban ter se razvajajte na okusnem kosilu v restavraciji Vodnikov hram.

Na **Ljubljanski grad** se boste povzpeli s **panoramsko tirno vzpenjačo**. Namesto običajnega ogleda boste na **doživljajskem vodenem ogledu ČASOVNI STROJ** obiskali šest prelomnih obdobij, ki so zaznamovala zgodovino Ljubljanskega gradu in razvoj našega mesta. Z **električnim vlakcem Urban** se boste nato z Grajskega griča odpeljali po mestu. Krožna pot vas bo vodila mimo prijetnih nabrežij reke Ljubljanice, preko Trnovskega pristani, skozi središče Ljubljane, mimo Opere, Moderne galerije, Prešernovega trga in preko Tromostovja. Vožnjo boste zaključili na Stritarjevi ulici, od tam pa do **restavracije Vodnikov hram**, kjer vam bodo postregli **KOSILO S TREMI HODI**.

Paket za seniorje

je namenjen skupinam z
najmanj dvajset udeleženci
in znaša **31,5 EUR na osebo**.

Prijave sprejemamo na e-naslov:
trzenje@ljublanskigrad.si

Na voljo smo tudi za vse
dodatne informacije. Več na
www.ljublanskigrad.si

www.ljublanskigrad.si

Začetek usposabljanj po rokodelski shemi

Obrotno-podjetniška zbornica Slovenije, ki je z javnim pooblastilom zadolžena za izvajanje usposabljanj po rokodelskih shemah za posamezne rokodelske panoge, bo konec marca začela s praktičnimi preverjanji usposobljenosti rokodelcev za pridobitev naziva priznani rokodelec. Večina rokodelskih shem, po katerih bo potekalo preverjanje, je že pripravljenih in bodo skupaj s prijavnico objavljene na spletni strani rokodelstvo.si. Z delom pa je februarja začela tudi nova Ocenjevalna komisija za rokodelske izdelke in izdajo certifikata Art&Craft Slovenija.

Usposabljanje po rokodelski shemi

Rokodelska shema je oblika usposabljanja za pridobitev naziva priznani rokodelec in je sestavljena iz pedagoško-andragoških vsebin, praktičnega dela usposabljanja iz posamezne rokodelske panoge ter praktičnega preverjanja usposobljenosti rokodelca. Rokodelsko shemo izvaja OZS, ki lahko k sodelovanju povabi še druge subjekte in nosilce rokodelskega podpornega okolja. Vsebino rokodelske sheme po posameznih rokodelskih panogah, teh je trenutno priznanih 70, vključno s trajanjem usposabljanja iz pedagoško-andragoških vsebin, trajanjem praktičnega dela usposabljanja in merili praktičnega preverjanja usposobljenosti rokodelca, določi OZS, k njej pa da soglasje minister, pristojen za gospodarstvo.

Marec, začetek usposabljanja

OZS je že začela z izvajanjem usposabljanja po rokodelskih shemah. Sekcija je v ta namen pripravila opise postopkov izdelovanja določenega rokodelskega izdelka za 52 rokodelskih panog, ki jih je objavila na spletni strani **rokodelstvo.si**. Ti popisi postopkov so podlaga za praktični prikaz veščin kandidatov in preverjanje njihove usposobljenosti pred ocenjevalcem. Vsebina rokodelske sheme vključuje zlasti uporabo različnih tradicionalnih znanj, spretnosti in veščin za pretežno ročno izdelovanje, obdelovanje ali popraviljanje rokodelskih izdelkov po posameznih rokodelskih panogah.

Naziv priznani rokodelec

Poleg rokodelskih shem je na **rokodelstvo.si** objavljena tudi prijavnica za pridobitev naziva priznani rokodelec, z njo pa se lahko prijavi v proces usposabljanja in ocenjevanja. Posebej vas opozarjamo, da so ob prijavnici v shemi za vsako panogo posebej navedena tudi merila praktičnega preverjanja. Ta opredeljujejo znanje in rokodelske veščine, ki jih boste morali ob preverjanju dokazati, zato vam predlagamo, da se pred prijavo samoocenite, če ste za pristop k ocenjevanju že dovolj pripravljeni, saj bo ocenjevalec še pred začetkom praktičnega preverjanja ocenil vaše znanje in vas šele nato pripustil k nadaljevanju praktičnega preverjanja po rokodelski shemi. Po uspešno opravljenem usposabljanju bo OZS rokodelcu izdala uradno listino priznani rokodelec.

Častni naziv priznani rokodelec

Naziv **priznani rokodelec** lahko pridobite tudi kot častni naziv, podeli pa ga posebna komisija, ki ugotavlja rokodelska znanja, spretnosti in veščine rokodelca za ta naziv. Komisija upošteva dva sklopa meril. Prvi je, da je rokodelec nosilec vpisa enote s področja rokodelstva v registru nesnovne kulturne dediščine, ali ima pridobljen certifikat za rokodelski izdelek ali ima vsaj tri priznanja in nagrade s področja rokodelstva s sejmov in dogodkov ter drugi

sklop, da ima rokodelec pridobljen certifikat o nacionalni poklicni kvalifikaciji, ki se nanaša na posamezno rokodelsko panogo, ali ima dokazila o opravljenih usposabljanjih pri izvajalcih usposabljanj in izobraževanj, ki se nanašajo na rokodelstvo, ali z dosedanjim delom izkazuje usposobljenost za samostojen prenos rokodelskih znanj določene rokodelske panoge in če ima dokumentiran opis načina prenosa rokodelskih znanj določene rokodelske panoge.

Komisija je do zdaj podelila 261 častnih nazivov rokodelcem, ki so dokazali svojo usposobljenost za prenos rokodelskih znanj s svojimi aktivnostmi še pred uveljavitvijo novega zaščitnega zakona in rokodelske sheme, ki jo ta določa. Naziv priznani rokodelec, pridobljen bodisi po rokodelski shemi ali kot častni naziv, se bo lahko upošteval pri dodeljevanju sredstev za projekte prenosa znanj in druge razpisane projekte Programa za ohranjanje in razvoj rokodelstva MGTŠ za leto 2025 in 2026, s katerimi se bodo uresničevali ukrepi iz Zakona o ohranjanju in razvoju rokodelstva.

Začetek dela ocenjevalne komisije

Z delom je že pred dobrim mesecem začela tudi nova Ocenjevalna komisija za rokodelske izdelke in izdajo certifikata Art&Craft Slovenija. Nova komisija smiselno nadaljuje z delom stare, ob tem pa velja poudariti, da v veljavi ostajajo tudi vsi do sedaj izdani certifikati Art&Craft Slovenija. Novo komisijo sestavljajo štirje člani, ki so strokovnjaki s področij etnologije, kulturne antropologije, umetnostne zgodovine in industrijskega ali unikatnega oblikovanja, njihova naloga pa je, da ocenijo rokodelske izdelke ter na podlagi meril in postopka za ocenjevanje izdajo mnenje k rokodelskemu izdelku. Merila za ocenjevanje je podrobneje opredelila OZS, soglasje k njim pa je dal tudi pristojni minister. Merila se nanašajo zlasti na uporabno ali okrasno vrednost ali na sodobno umetniško in oblikovalsko ustvarjanje rokodelskega izdelka, ki ga je izdelal rokodelec s pretežno ročnim delom, z uporabo tradicionalnih ali sodobnih orodij ter z rokodelskim znanjem, spretnostmi in veščinami. Za pridobitev certifikata, rokodelec komisiji pri OZS vloži vlogo in ji priloži svoj rokodelski izdelek, ki mora biti označen s poimenovanjem ali drugo oznako. Če ocenjevalna komisija izda pozitivno mnenje o rokodelskem izdelku, OZS za ta izdelek izda rokodelcu certifikat Art&Craft Slovenija. Postopek vloge je podrobneje opisan na spletni strani **rokodelstvo.si**, kjer lahko najdete tudi datume zasedanj komisije in vse potrebne obrazce z navodili.

Več informacij

Več informacij o izvajanju Zakona o ohranjanju in razvoju rokodelstva, nazivu priznani rokodelec, usposabljanju po rokodelski

shemi in pridobitvi certifikata Art&Craft Slovenija najdete v spletnem prispevku, ki ga lahko odprete, če fotografirate objavljeno QR kodo na spletni strani Sekcije za domačo in umetnostno obrt pri OZS na naslovu www.ozs.si/sekcija-za-domaco

-in-umetnostno-obrt, kjer boste na prvi strani poleg omejenega prispevka našli tudi povezavo na njeno spletno stran www.rokodelstvo.si.

Anton Šijanec

Rokodelski center Ribnica

Najstarejša in najbolj razširjena domača obrt Ribniške doline je suha roba. Ta obrt ni le pomemben del zgodovine regije, ampak je tudi pomemben vir dohodka, saj so prebivalci Ribniške doline izdelovali lesene predmete, s katerimi so trgovali tako doma kot v tujini.

Poleg suhe robe se ob tej tradiciji razvija tudi lončarstvo, saj jug Ribnice ponuja bogat vir surovine za lončarske izdelke. Tudi danes na tem območju delujejo še štiri lončarske družine, ki skrbijo za ohranjanje te bogate tradicije. Od leta 2010 v Ribnici deluje **Rokodelski center Ribnica** – javni zavod, ki povezuje rokodelstvo, galerijsko in muzejsko dejavnost. Vizija centra je, da postane dinamično središče suhe robe in lončarstva, del mreže regijskih centrov po Sloveniji, ter s tem primerljiv s podobnimi rokodelskimi središči po svetu.

Ohranjanje tradicije in spodbujanje razvoja rokodelstva

V Rokodelskem centru Ribnica se posvečamo ohranjanju in razvoju rokodelskih panog ter ustvarjanju novih priložnosti za rokodelce v naši regiji. Združujemo tradicijo s sodobnimi pristopi in tehnologijami, da bi rokodelstvo ohranili kot živo in dinamično področje, ki prispeva tako h kulturni dediščini kot tudi h gospodarskemu razvoju. Naš glavni cilj je spodbujanje in ohranjanje rokodelskih spretnosti ter prenos dragocenega rokodelskega znanja na prihodnje generacije. Trudimo se biti stičišče za vse, ki so zainteresirani za ohranjanje rokodelstva, obenem pa iščemo načine, kako te spretnosti prilagoditi sodobnemu času in potrebam trga. Poudarek dajemo tudi razvoju novih poslovnih priložnosti in krepitvi mreže rokodelcev.

Inovacije v rokodelstvu

Preko različnih projektov in aktivnosti si prizadevamo za spodbujanje inovacij na področju rokodelstva, ki vključujejo uporabo novih materialov, tehnik in tehnologij. Pomembno je, da rokodelstvo povežemo z gospodarstvom, saj posameznikom omogočamo razvoj njihovih spretnosti in prenos teh v konkretne poslovne priložnosti. Izvajamo številne programe in projekte, ki so osredotočeni na razvoj rokodelskih spretnosti, izobraževanje in ozaveščanje širše javnosti o pomenu rokodelske dediščine. Organiziramo različne rokodelske delavnice in tečaje za otroke, mladostnike in odrasle. Že 13 let uspešno izvajamo pletarsko in lončarsko šolo ter druge tečaje, ki obujajo panoge suhe robe, ki so trenutno v zatonu. Rokodelcem nudimo podporo pri trženju njihovih izdelkov ter svetovanje pri iskanju poslovnih priložnosti, da bi njihove veščine in izdelki dosegli širše občinstvo.

Razstave in kulturne dejavnosti

Rokodelski center Ribnica ponuja tudi zanimive razstave, ki so v pomoč pri ohranjanju tradicije. Na ogled je razstava **"Suhorobarstvo & lončarstvo"**, ki predstavlja najznačilnejši ribniški obrt in je bila podlaga za prvo zbirko Muzeja Ribnica. Razstava **"(Za) kaj delaš?"** pa prikazuje sodobno rokodelstvo na našem območju in omogoča mladim rokodelcem, da se na razstavi predstavljajo

s svojimi izdelki. Ob obisku Rokodelskega centra obiskovalci tako lahko celostno doživijo našo tradicijo – v delavnici se srečajo z enim od rokodelcev, si ogledajo razstave ter v muzejski trgovini odkrijejo in kupijo izdelke lokalnih rokodelcev.

Sodelovanje z različnimi deležniki

Zavedamo se pomena sodelovanja z različnimi deležniki, kot so starejši rokodelci, društva upokojencev, izobraževalne ustanove ter kulturne in turistične organizacije. Sodelovanje s starejšimi rokodelci omogoča prenos znanja in izkušenj na mlajše generacije, kar prispeva k ohranjanju rokodelskih veščin. Starejši rokodelci se vključujejo v izobraževalne programe, kjer delijo svoje znanje z mladimi, kar spodbuja medgeneracijsko sodelovanje. Hkrati pa se tudi medsebojno povezujejo, izmenjujejo izkušnje ter aktivno preživljajo čas v prijetnem druženju.

Pogled na prihodnost rokodelstva

Rokodelski center Ribnica ima jasno vizijo prihodnosti, v kateri rokodelstvo ne bo zgolj ohranjeno, temveč se bo razvijalo skladno s sodobnimi trendi in potrebami trga. Eden večjih izzivov, s katerimi se soočamo, je ohranjanje in prenos znanja na mlajše generacije, saj mladi pogosto niso zainteresirani za tradicionalne obrti. Kljub temu pa vidimo v tem tudi priložnost – z novimi pristopi in inovacijami ter vključevanjem sodobnih tehnologij v rokodelstvo lahko mlajše generacije ponovno navdušimo nad tem področjem. Prav tako je pomembno zagotoviti dostop do tržišč in trženje izdelkov, da bi rokodelci lahko uspešno poslovali v globalnem okolju. Rokodelski center Ribnica je ključen dejavnik pri ohranjanju rokodelskih tradicij, spodbujanju inovacij ter povezovanju različnih generacij in deležnikov. Zasleduje pomembne cilje, ki bodo oblikovali prihodnost rokodelstva v Sloveniji in širše. Ponujamo številne priložnosti za sodelovanje ter razvoj novih poslovnih in kulturnih možnosti, ki bodo pripomogle k trajnostnemu razvoju, ohranjanju in nadgradnji rokodelskih panog.

Katja Žagar, strokovna sodelavka v Rokodelskem centru Ribnica

Savinjska pokrajina

Nazarske prostovoljke na sprejemu pri županu

Savinjska pokrajinska koordinacija sega v leto 2011. V nekaterih društvih pa so program izvajali že pred tem, razdeljeni pa smo bili v Šaleško in Celjsko koordinacijo. Naša koordinacija sodi med manjše, tako po številu vključenih društev kot po številu uporabnikov. Je pa naše področje zelo razseljeno, saj pokrivamo krepko preko 500 km².

V letu 2024 je bilo v program vključenih deset društev – Gornji Grad in Bočna, Ljubno, Luče, Mozirje, Nazarje, Rečica ob Savinji, Solčava, Šempeter v Savinjski dolini in Vrbe. V tem letu bo stanje društev ostalo nespremenjeno, le da sta društvi Luče in Ljubno začasno v mirovanju, pridružili pa sta se dve novi, in sicer Šmartno ob Dreti, ki bo delovalo v DU Nazarje in Gotovlje.

Na veliko srečo imamo v naši pokrajini dobre izkušnje z župani oz. občinami. Vsa društva imajo z občino sklenjene pogodbe o pridobivanju podatkov. Finančna podpora programu pa je od občine do občine različna. Župani, ki majo večji posluš za svoje starejše občane, so načeloma tudi bolj radodarni in programu namenijo več sredstev. Dobro sodelujemo tudi s Centrom za socialno delo, patronažno službo, RK in Karitasom. Tudi s predsedniki društev je odnos dober.

Sedaj pa k najpomembnejšemu, kar predstavlja naš program in brez vas, Prostovoljke in Prostovoljci, programa ne bi bilo. Že res, da so prostovoljke v večini, vendar imamo v pokrajini tudi nekaj moških. Vsi so srčni, predani ljudje, ki svoj prosti čas namenijo drugim. Ponosna sem na vse, vesela,

da so kljub vsem težavam še vedno predani svojemu poslanstvu. Nihče od prostovoljcev ne dela v programu zaradi denarja in koristi, nikakor pa ne moremo pričakovati, da bodo še finančno podpirali program! Na našem področju velik del dotacij porabimo za kilometrine, saj je ponekod od enega do drugega uporabnika tudi 10 km ali še več. Dejstvo pa je, da so tisti, ki so od sosedov najbolj oddaljeni, običajno tudi najbolj osamljeni. Ljudje, ki ne morejo več na različne društvene prireditve, na izlete, piknike, športne prireditve, so izredno veseli obiska prostovoljke ali prostovoljca. Sicer ni nič drugače v blokovskih naseljih, kjer so sosedje sicer blizu, pa vendar zelo daleč. Prijateljska vez med prostovoljcem in uporabnikom je zelo pomembna. Zato je tudi pomembno, da je prostovoljec srčna oseba. Težava pa je najti takšne osebe. Mlajše upokojenke (in seveda tudi upokojenci) za prostovoljstvo niso zainteresirani, tako da ostajamo predvsem starejše. V veliki večini s(m) o prostovoljke starejše od naših uporabnikov. Kot sem omenila, nihče ni v programu zaradi finančnih koristi, edina nagrada je letno srečanje, ki pa je tudi finančno zelo skromno, saj ne zadostuje niti za dostojno kosilo, ki bi si ga prostovoljci res zaslužili. Vsem koordinatorkam, prostovoljcem in prostovoljkam in vsem, ki pripomorete, da program deluje, hvala za vse, kar naredite za svoje sovrstnike.

Karlina Mermal, Pokrajinska koordinatorka Savinjske pokrajine

Savinjske koordinatorke so po letnem izobraževanju v Delfinu še zadnjič poklepetale z Rožco Šonc

Program v DU Nazarje

Sem koordinatorka in prostovoljka pri DU Nazarje. Svoje delo opravljam vestno in z vso odgovornostjo, kakor tudi vse druge prostovoljke. Vsi starejši v Sloveniji si želijo preživeti starost doma, v svojih lastnih gospodinjstvih. Odhod v dom za starejše je v veliki večini primerov izhod v sili, ko doma ni več moč zagotavljati dovolj pomoči, hkrati pa je to šok za tako osebo, ker si tako odločitev razlaga po svoje (morda me več ne želijo doma, ali nisem več za nobeno korist v svoji hiši).

Bistvo programa je, da prostovoljka obiše vse starejše od 69 let v svoji okolici, jih povpraša o tem, kako živijo in jim skuša organizirati pomoč, če jo potrebujejo. Zaradi programa so marsikateremu starejšemu omogočili, da je zamaknil čas odhoda v dom starejših, pomagali, da je prišel do subvencije, do e-oskrbe na domu ali

brezplačnega prevoza do zdravnika s Prostoferjem. Prostovoljci se ne menjajo oz. zamenjujejo, kajti med starejšimi in njimi se navadno spletejo pristne in prijateljske vezi in zgradi se tudi zaupanje. Zato še enkrat vsa pohvala vsem prostovoljkam za njihovo požrtvovalno delo in lahko rečem tudi poslanstvo, ki ga nudijo nemočnim. Prostovoljci svoje znanje mesečno nadgrajujemo z dodatnim delom, izobraževanjem in sodelovanjem s pokrajinskimi koordinatorji. Za konec pa le še to: Verjemite mi, da jim je že velikokrat zatrepalo srce ob nasmejanih pogledih in iskrenih očeh, kako veselo nas sprejmejo na vratih domačega doma. Mi pa skušamo za naše starejše, za njihov boljši jutri narediti čim več, zato lahko rečem, da besedo Prostovoljka pišem z veliko začetnico.

K.M.

Srečanje prostovoljcev J. Primorske

V lepo prenovljenem Hotelu Delfin v Izoli so se v prvi polovici februarja na srečanju prostovoljcev programa SzS Južne Primorske mudili tudi predsednica ZDUS Zdenka Jan, podpredsednik Stanko Kranvogel, predsednik PZDU J. Primorska Evgen Primožič, Vijola Bertalanič, programska vodja SZS in pokrajinska koordinatorica, ki je predstavila delo pokrajinskih prostovoljk.

Bili so si edini, da je njihovo delo neprecenljivo, žal pa so vsi prisotni potarnali, da v svoje vrste težko privabijo nove prostovoljce. A ne bodo obupali! Prepričani so, da bodo s svojim vzgledom in malce pozitivne promocije uporabnikov njihovega programa ob pomoči lokalnih medijev uspešni. Prav tako pa je dan pred srečanjem v Delfinu svoja vrata odprla še prva kiperska delavnica, ki si jo je delegacija z zanimanjem ogledala, zapis o njej pa najdete med kulturnimi vsebinami naše revije.

J.R.

Prostovoljci Zasavja za leto 2024

Že sedmo leto zapored je NVO Consulta iz Litije v sodelovanju vseh štirih občin Zasavske regije, Slovenske fi-

lantropije in Ministrstva za javna upravo izvedla Natečaj za izbor prostovoljca Zasavske regije. Namen izvajanja je ozaveščanje o doprinosu prostovoljstva v lokalnem okolju in spodbujanje le-tega v regiji.

Natečaj neprekinjeno poteka že od leta 2018 in veseli nas, da smo na tem natečaju prepoznavni tudi prostovoljci programa SzS Zasavja, saj smo bili v ožjem izboru natečaja predstavljeni že 6 krat. Letos pa je na slavnostni podelitvi, ki je potekala 30. 1. 2025 v dvorani doma Svobode v Trbovljah naš program zastopala prostovoljka in **društvena koordinatorica iz DU Litija ga. Zdenka Drnovšek**. Lepo je sodelovati in deliti lepe trenutke z ljudmi, ki svoj prosti čas posvečajo prostovoljstvu v različnih oblikah (skrb za starejše, delo z otroki in mladostniki, gasilci, šoferji prostoferji in sopotniki, udeleženci v posameznih akcijah osveščanja in pomoči ob naravnih nesrečah ...). Ta in podobne prireditve prostovoljce tudi povezujejo in izboljšujejo delo, saj si lahko izmenjujemo izkušnje in dobre prakse, ki so nam pri našem delu več kot potrebne. Da pa smo letos lahko pri vsem tem sodelovali, predstavili delo naših prostovoljcev, pridobili nekaj novih idej, znanstev in pohval ter zahval za vsa srčno opravljena dela na terenu, se moramo zahvaliti naši prostovoljki in izjemno delovni društveni koordinatorici programa SzS pri DU Litija. Zato še enkrat hvala za njen doprinos k uspešnemu delu prostovoljcev programa in iskrene čestitke. Mogoče se na podelitvi Prostovoljec leta 2025 vidimo tudi naslednje leto.

Jerica Laznik, PK programa SzS Zasavja

Potovanje skozi digitalni svet: Krepitev digitalne pismenosti starejših

Projekt »Potovanje skozi digitalni svet – Skupaj v novih izzivih, ne glede na izkušnje« je izjemno pomembna pobuda, ki se osredotoča na povečanje digitalne pismenosti med starejšimi od 55 let. Glavni partner projekta je **Simbioza Genesis**, socialno podjetje, s podporo **ZDUS** in **Zveze organizacij pacientov Slovenije**. Projekt si prizadeva starejšim omogočiti pridobivanje osnovnih in naprednih digitalnih veščin, ki jim bodo olajšale vsakodnevno življenje, povečale njihovo samostojnost ter omogočile boljšo socialno vključenost. Z zagotavljanjem ustreznih vsebin želimo udeležencem omogočiti, da postanejo samozavestni uporabniki digitalnih naprav, bodisi pametnih telefonov, tablic ali računalnikov.

V sodelovanju s partnerjem Simbioza Genesis bo ZDUS v letošnjem letu izvedel 40 izobraževalnih dogodkov, namenjenih starejšim. Projekt Potovanje skozi digitalni svet je že v polnem teku in že prinaša odlične rezultate ter odzive.

DU Ankaran, mag. Roman Cvetko:

»V imenu skupine udeležencev, ki so se 13. in 14. februarja udeležili delavnice, se vam lepo zahvaljujem. Zelo zadovoljni smo bili tudi s pristopom predavatelja Kristjana Mastnaka, saj je upošteval naše želje ter nas v digitalni svet popeljal skozi učenje naših praktičnih potreb. Z veseljem bomo za naše starejše delavnico ponovno organizirali tudi v prihodnje.«

DU Kostanjevica na Krki, Margita-Geti:

»Z izobraževanjem v okviru projekta "Potovanje skozi digitalni svet" smo bili zelo zadovoljni, prav tako s predavateljico, tako prvi in drugi dan. Tako Kristjan kot Gorazd sta svoje delo opravila profesionalno, z vso potrpežljivostjo, ki jo pri takem delu in slušateljih morata imeti. Kljub temu, da se nam je zdelo da bo 2 x po 4 ure kar veliko, so te ure minile kot bi mignil. Če bo še kdaj kaj podobnega, verjamem, da se bomo z veseljem odzvali!«

DU Kidričevo, Irena Rampre:

»Spoštovani, najprej se vam zahvaljujem za zaupanje, da smo smeli organizirati in izpeljati to predavanje. S predavateljem smo bili zelo zadovoljni, splošni vtis vseh slušateljev pa je več kot pozitiven. Kot društvo smo pripravljeni sodelovati pri podobnih projektih tudi v bodoče.«

DU Gorica pri Slivnici, Zdenka Bevc Škof:

»Izvedli smo planirano izobraževanje, vsi ZELO zadovoljni. Naš predavatelj Matej Slana je bil enkrat. Poln znanja in energije, veselega duha, potrpežljiv, zelo simpatičen s svojim prekmurskim naglasom, skratka, edinstven. Čas nam je kar prehitro minil.«

Zaupanje udeležencev in njihove pozitivne povratne informacije potrjujejo, da je projekt izjemno koristen. Ne le da starejšim omogoča pridobivanje ključnih digitalnih veščin, temveč tudi pomembno prispeva k večji socialni vključenosti in boljši kakovosti življenja. S stalnim zagotavljanjem podpornih izobraževalnih dogodkov bomo še naprej odstranjevali ovire v svetu digitalnih tehnologij ter krepili samozavest uporabnikov. Prepričani smo, da bo ta pobuda pripomogla k večji povezanosti in enakopravnosti v družbi, saj bo vsak posameznik, ne glede na starost ali predhodne izkušnje, imel priložnost za uspešen vstop v digitalni svet.

Lucija Časar

POTOVANJE SKOZI DIGITALNI SVET

**BREZPLAČNE 10-urne delavnice
uporabe pametnega
telefona/tablice in računalnika**

Komuniciranje in
sodelovanje

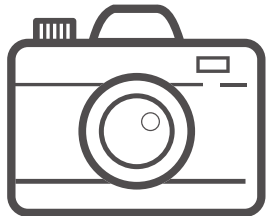

Informacijska
in podatkovna
pismenost

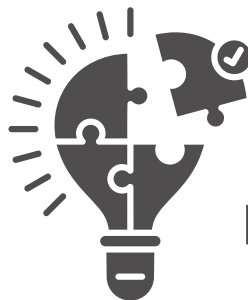

* * * *

Varnost

Ustvarjanje
digitalnih
vsebin

Reševanje
problemov

E-storitve

**VEČ INFO IN
KONTAKT:**

01 620 54 80
digi@simbioza.eu
www.simbioza.eu

Za starejše od 55+ let in za vse (30+ let), ki si želijo pridobiti
osnovne in napredne digitalne kompetence,
po celotni Sloveniji od 1. 3. 2024 do 31. 10. 2025.

ZDUS
zveza društev upokojencev slovenije

SIMBIOZA
MED GENERACIJAMI

Zveza organizacij pacientov
Slovenije

Projekt sofinancirata Evropska unija in Ministrstvo za digitalno preobrazbo.

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA DIGITALNO PREEBRABO
Davčna ulica 1, 1000 Ljubljana

Sofinancira
Evropska unija

**I FEEL
SLOVENIA**

CELJSKA

»Skoraj« 75 let DU Šmarje pri Jelšah

Društvo upokojevcev Šmarje pri Jelšah je bilo ustanovljeno leta 1952. Ima status humanitarne organizacije in je temu načelu vseskozi suvereno. Društvo šteje 456 članov od tega 116 moških in 340 žensk, starejših članov od 80 let pa je 165. Na zboru je bilo prisotnih 119 članov.

Zborovanje so začeli s kulturnim programom, v katerem so nastopili učenci Osnovne šole Šmarje pri Jelšah z recitacijami, nepozabnimi čebelicami in pesmijo za mamice in babice.

Zbrane upokojevce in goste je pozdravil in nagovoril Janko Čakš, predsednik DU Šmarje pri Jelšah in povedal, da jim članstvo v DU daje izziv, priložnost ali nagrado, da se lahko tudi v tretjem življenjske obdobju med seboj družijo, rekreirajo, sproščajo, si pomagajo v težkih trenutkih in tako bogatijo življenje. Sprejeti plan društva za leto 2024 so realizirali v celoti. Posebni poudarek so namenili izobraževanju o pametnih telefonih, rekreaciji, e-oskrbi, kjer je vključenih 30 članov, udeležili so se regionalnega srečanja PZDU v Braslovčah. Obiskali lepe kraje Slovenije, letovali v Izoli, bili v zdraviliščih in se potepali po Jadranu. Poskrbeli so tudi za gibanje v naravi in se podali na pohode. Na koncu leta pa obiskali svoje starejše člane. Plan za leto 2025 se od lani ne razlikuje veliko. V maju bodo imeli računalniško izobraževanje, večji poudarek pa bo na tekmovanju balinarjev.

Od gostov je navzoče najprej pozdravil Matija Čakš, župan občine Šmarje pri Jelšah, se zahvalil učencem za odlično izpeljan kulturni program, članom in vodstvu za uspešno izpeljano delo in jim zaželel veliko uspeha, zdravja in sreče v tem letu. Čestitkam in željam so se pridružili Mitja Šket, ravnatelj Osnovne šole Šmarje pri Jelšah, Silva Koželj, podpredsednica PZDU Celje, Zdenka Bevc Škof, predsednica DU Gorica pri Slivnici in Danilo Stane, predsednik DU Grobelno.

Besedilo in foto: Milenka Blažević

70 let DU Tabor

Predsednica ZDUS Zdenka Jan se je sredi meseca marca udeležila občnega zbora DU Tabor, na katerem so sočasno obeležili še 70-letnico delovanja društva.

Dogodek so popestrili z lepim kulturnim programom, ki so ga popestrili učenci OŠ Tabor, možoretke iz Liboj in vokalna zasedba Sekstete. Predsednica DU Tabor Zvonka Drča je predstavila delovanje društva skozi vseh 70 let in najzaslužnejšim članom podelila plakete, župan, Marko Semprimožnik, je prav tako pohvalil aktivno vpetost društva v lokalno okolje, nato pa jim zelo natančno in spodbudno predstavil podrobnosti storitve dolgotrajne oskrbe, ki so jo županom predstavili na Brdu pri Kranju in se je nadejamo s prvim julijem tega leta.

Predsednica ZDUS Zdenka Jan pa je predsednici društva predala plaketo ZDUS za 70 let delovanja z željo, da s svojimi aktivnostmi še naprej predstavljajo pozitivno podobo staranja.

Z.J.

Pred novo - starim vodstvom je velik izziv

Kostrivniški upokojevci so na volilnem občnem zboru (OZ) z gosti pregledali delovanje društva in izvolili novo vodstvo. Zbora se je udeležilo 167 članov.

Predsednica društva Marija Čakš je po kratkem kulturnem programu pozdravila vse prisotne. Društvo od ustanovitve deluje v interesu svojih članov. Poudarek je na druženju, organizaciji izletov, pohodov

Delovno predsedstvo in predsednik društva Janko Čakš

Marija Čakš, znova izvoljena predsednica Kostrivniških upokojevcev.

in raznih prireditvev. Društvo šteje 214 članov s plačano članarino, osem je starejših od 90 let, včlanilo pa se je 17 novih članov.

»Med letom smo izvedli tri izlete po Sloveniji, dva pohoda, predavanje o prvi pomoči, veliko članov se je udeležilo predavanja o varnosti starejših v prometu. Posamezni člani so obiskali in pomagali starejšim članom, ki so pomoči potrebni. Ob koncu leta smo obiskali in obdarili najstarejše člane« je povedala predsednica.

Po razpravi po poročilih je sledila razrešnica dosedanjim organom društva in volitve novih organov društva. Člani so soglasno potrdili Marijo Čakš za predsednico in organe društva za štiriletni mandat. V letošnji plan so zapisali, da bodo ponovili predavanje s področja Varnosti v cestnem prometu, organizirali jesensko srečanje članov, obiskali starejše upokojevce, nabavili bodo športna rekvizita. Pred njimi je zelo veliki izziv. PZDU Celje (Vojko Prislan), Komisija za šport in rekreacijo je društvu poslala ponudbo za prijavo na razpis organizacije DŠI v balinanju. Ustanovljena je sekcija za balinanje, ki jo bo vodil Vladimir Blažević. Od izletov bodo obiskali Krajinski park Goričko, Cerknico, Brezje, Živalski vrt Zagreb, na prednovoletni izlet se bodo odpravili v Mojstrano ali Varaždin, obiskali bodo samoskrbno posestvo v Dolah pri Poljčanah in letovali v Izoli.

Zbora sta se udeležila župan občine Rogaška Slatina mag. Branko Kidrič in Jože Strniša, predsednik krajevne skupnosti Kostrivnica in glavni urednik Rogaških novic. Oba sta vodstvu čestitala za opravljeno delo in jim zaželela veliko uspeha v nadaljnjem delu.

Milena Blažević, foto Jože Strniša

Predsednica PZDU Dolenjske in Bele krajine, Cirila Surina Zajc

Podpredsednik Kljajić je Zboru pojasnil, da je bila pokrajinska predsednica prisotna na več kot tri ure trajajoči seji na kateri je bil prisoten tudi državni sekretar Igor Feketija, in je vse pripombe na izhodišča naslovila neposredno gostu, kot tudi ostalim prisotnim. Pojasnil je še, da v okviru ZDUS delujeta dve strokovni komisiji, ki sta se vsaka po svoje prebijali skozi vsebino reformskih izhodišč in v vsaki sedijo tudi strokovnjaki /**poznavalci pokojninsko invalidske zakonodaje**, ki z nami plodno sodelujejo (Hofbauer, Veber) in so se osebno sila angažirali pri pripravi pripomb na izhodišča, ki smo jih nato objavili na naši spletni strani. Le le prebrati bi jih bilo potrebno.

Na finančno poročilo, ki ga je podala predsednica je bilo nekaj medklicev, vendar je nanje odgovarjala sama. Oglasil se je tudi predsednik DU Šentjernej, (g. Hudoklin) češ, da še do današnjega dne ni prejel odgovora na vprašanje glede članarin (zakaj je potrebno plačevati tudi za tiste, ki niso člani) in da ZDUS ni naredila nič glede Pokojninske reforme(?!)

Tudi njemu je podpredsednik ZDUS odgovoril, da je bilo vprašanje glede članarin kar dvakrat na dnevnem redu seje Upravnega odbora (tudi na željo pokrajinske predsednice) in njena pobuda je bila, da se za člane, ki so oproščeni članarine, prispeva tako Pokrajinskim zvezam kot tudi krovni organizaciji! **Pojasnil je še, da je njihova predsednica članica Upravnega odbora in bi člane PZDU morala seznaniti s sklepom Upravnega odbora**, da je bila taka pobuda, oz. predlog zavrnjen. Glede Pokojninske reforme pa mu je svetoval, naj si najprej prebere naše pripombe, ki so objavljene na spletni strani ZDUS.

V razpravi o programu aktivnosti za letošnje leto so sprejeli sklep, da se bo plačevala kotizacija za vse aktivnosti, ki bodo potekale v organizaciji PZDU, da se tako razbremeni delo društev, ki bodo imela veliko drugih obveznosti.

Glavnina razprave se je nato vrtela okoli športnih aktivnosti pri katerih je kotizacija 15 evrov že določena in so stroški nekako pokriti, kar pa pri drugih dejavnostih ni urejeno. Kakšna bo kotizacija tam, bo sklepal Upravni odbor. Sodelujoči so še predlagali, da bi se tistim društvom, ki organizirajo mesečne pohode z delovnim naslovom "Spoznavajmo Dolenjsko", namenilo iz pokrajinske blagajne 250 evrov za kritje stroškov (hrana, pijača,) saj se takih pohodov udeleži okrog 250 pohodnikov, pa je bil zavrnjen.

Nekaj vprašanj se je nanašalo še na pobiranje članarin do zadnjega dne v mesecu marcu koledarskega leta. Zakaj ta časovni mejnik, je podpredsednik odgovoril, da bi morala predsednica Zajc obvestiti društva, saj je bila navzoča na seji Upravnega odbora, ko je bil tak sklep sprejet.

DOLENJSKA IN BELA KRAJINA

Pokrajinski Zbor članov

V petek, 28. marca je PZDU Dolenjske in Bele krajine v Stopičah pri Novem mestu pripravila Zbor članov, ki sta se ga udeležila tudi podpredsednik ZDUS Željko Kljajić, direktor hotela Delfin, Miloš Milivojević in nekdanja operativna vodja programa SzS, Rožca Šonc.

Zbor je odprla pokrajinska predsednica Cirila Surina Zajc, ki je v svojem poročilu izpostavila trud njihove pokrajine in predsednika Hudoklina, s katerim sta spisala številne pripombe na izhodišča Pokojninske reforme, ki pa skoraj v celoti niso bila uslišana.

Ob koncu je predstavil še aktivnosti glede novih izkaznic ZDUS iz katerih bo moč razbrati o plačilu, oz. neplačilu članarine in če članarina na bo poravnana, ne bo mogoča udeležba na Pokrajinskih, niti ne na Državnih športnih igrah... ne cenejšega letovanja v Delfinu, kar so navzoči pozdravili z aplavzom in odobravanjem.

Besedilo in foto, K.Ž.

Ogled Muslimanskega kulturnega centra in Hiše Evropske unije

V torek, 11. februarja 2025, je DU Straža za svoje člane v počastitev kulturnega praznika pripravilo v Ljubljani ogled kar dveh kulturnih ustanov. Zjutraj se jih je 31 zbralo na glavni železniški postaji v Novem mestu, od koder so se odpeljali v Ljubljano.

Po prihodu v prestolnico so se najprej ustavili na kavici, nato pa se peš napotili do Hiše Evropske unije. Tu jih je sprejel prijazen vodič in jih odpeljal v veliko dvorano, kjer jim je razložil in s pomočjo interaktivnih tabel pokazal razvoj in širjenje Evropske unije. V svoji predstavitvi je zlasti poudaril pomen te povezave za Evropo in Slovenijo in prizadevanja za širjenje EU na zahodni Balkan oziroma na vstop naših bivših južnih sosed v EU.

Drugi cilj njihovega ogleda v Ljubljani pa je bil Muslimanski kulturni center v Džamijski ulici. Tam jih je sprejela prijazna vodička in jim podrobno predstavila vse štiri stavbe Muslimanskega kulturnega centra: džamijo, stanovanjski del, knjižnico in skupne prostore. Pred vhomom v džamijo so se morali sezuti, ženske pa tudi pokriti z rutami. Džamija je res vredna ogleda, presenetila jih je izredna čistoča v njej, umivalnice, število jezikov, v katerih se opravljajo obredi. Njihova najvažnejša molitvena dneva sta petek za moške in nedelja za ženske. Vse te stavbe (džamija, knjižnica ...) so odprte za vse obiskovalce, ne le za stanovalce džamije. Povabili so jih tudi na individualne obiske. Po ogledu je vodička pripeljala naše udeležence v restavracijo, kjer so lahko poskusili njihove dobrote in specialitete. Tako so straški upoko-jenci preživeli spet en lep kulturni dan v našem glavnem mestu.

Besedilo in foto, Marija Andrejčič

Lepote in dobrote Krasa

Društvo upokojencev Straža pri Novem mestu je za svoje člane v ponedeljek, 10. marca 2025, v sklopu praznovanja dneva žena in dneva mučenikov organiziralo izlet na Kras. Z avtobusom smo se zjutraj odpeljali najprej v Lokev, točneje do Pršutarne Lokev na Krasu. Tu so nam ob kozarčku terana postregli s pršutom ter nam pripravili predstavitev z vključenim ogledom kratkega filma.

Prijetno siti smo zavili še v njihovo trgovino, kjer smo si lahko nakupili tudi nekaj dobrot za domov. Pot nas je nato vodila do Divače, kjer se nahaja Muzej slovenskih filmskih igralcev. V muzeju je stalna razstava Ita Rina, ki je posvečena filmski igralki Idi Kravanja z umetniškim imenom Ita Rina, rojeni leta 1907 v Divači. Naš naslednji postanek je bila Sežana, ki velja za center slovenskega Krasa. Zaradi deževnega vremena smo se samo zapeljali mimo rojstne hiše največjega kraškega pesnika Srečka Kosovega, vodič pa nam je nekaj o njem povedal kar na avtobusu. Naša zadnja postaja pa je bil Štanjel, ki je svoj razcvet doživel v 11. stoletju. Svoj pečat mu je dal seveda arhitekt Maks Fabijani, ki je po pripovedovanju rešil mestece pred uničenjem v drugi svetovni vojni, ker se je skliceval, da je prijateljaval s samim Hitlerjem v predvojnem času. Po vseh ogledih smo se na poti domov ustavili še v Erasmusu v Postojni, kjer so nam postregli z okusnim kosilom.

Besedilo in foto, Marija Andrejčič

JUŽNA PRIMORSKA

Zbor članov DU Piran

Sredi meseca marca se je 125 članov in članic DU Piran udeležilo zbora članstva v Hotelu Delfin v Izoli. Da smo upokojenci iznajdljivi in da nas nič ne preseneti, smo letos pričeli z Zborom malo drugače. Prisotne je pozdravil predsednik DU Piran Zdravko Taškar, nato pa je sledil kulturni program z nastopom MePZ Bonaca matičnega društva.

Pozdravni govori gostov, direktorja hotela Delfin Miloša Milivojeviča, podžupana občine Piran Roberta Fakina, ki je prenesel tudi pozdrave in lepe želje Piranskega župana Andreja Korenike podpredsednika Pokrajinske zveze Romana Cvetka in predsednika KS Lucija Gašperja Mahniča, so bili uvod v slavnostno podelitev pokrajinskih priznanj, ki so jih prejeli Irena Dolinšek, Krajevna skupnost Lucija in Danica Vuk. Priznanja sta podelila Roman Cvetko in Zdravko Taškar.

Po svečani podelitvi je sledil dnevni red Zbora članstva DU. Izvoljeno je bilo delovno predsedstvo, verifikacijska komisija, overovatelja zapisnika in zapisnikar in sprejet Pravilnik o delu zbora. Predstavljeno je bilo poročilo in finančno poročilo o delu za leto 2024 v katerem je predsedujoči prisotne zbora seznanil z zelo dobro opravljenem delu na področju kulture /kar 20 nastopov

MePZ Bonaca DU Piran/, na področju skrbi za zdravje in delavnicami o uporabi pametnih tehnologij, varnosti starejših v cestnem prometu, o izletništvu in druženju ter na področju organizacije DP v šahu in športu ter humanitarni dejavnosti in obiskih starejših na domu, ter Centrih za starejše v občini Piran. Sledila je predstavitev o bogatem predlogu planov in finančnega načrta za leto 2025. Predsednik je tudi poudaril, da bomo v letu 2026 praznovali 70 letnico nepretrganega delovanja DU Piran in izpeljali volitve novih organov društva

Vsa poročila za leto 2024 in plan in finančni načrt na leto 2025 so bili enoglasno sprejeti.

Po uradnem delu je animatorka Irena DOLINŠEK prisotnim povedala zgodbo o vrtnici .

Na koncu se je predsednik DU Piran zahvalil vsem donatorjem in podpornikom društva, vsem nagrajencem, gostom, ožjemu vodstvu društva, članom Upravnega in Nadzornega odbora in vodjem komisij ter vsem članom in članicam DU Piran za opravljeno delo. Seveda pa tudi hotelu Delfin za večkratno gostoljubje. Prisotnim je zaželel tudi dober tek ob slastni večerji in prijetno druženje ter zaključil z besedami »Brez vas nebi mogli izpeljati tako obsežnih programov društva«.

Besedilo in foto, Zdravko Taškar

Člani in članice DU Piran v skrbi za zdravje

Konec minulega leta so se predsednik DU Zdravko Taškar, vodja patronažne službe ZD Piran Cvetka Lorgjer Rekič in vodja Centra za krepitev zdravja ZD Piran Tadeja Bizjak dogovorili in pripravili program v skrbi za zdravje starejših občanov v letu 2025.

Tako so že 15. januarja izpeljali prvo meritev sladkorja in pritiska v krvi. Udeležba je bila zelo velika, saj se je v eni uri meritve udeležilo kar 34 članov in članic.

V torek 4. 2. 2025 ob 10. uri je sledila delavnica na temo PROTEINI, kdaj, koliko in za kaj, pod vodstvom dietetika Centra za krepitev zdravja ZD Piran, Tilena F. Zanimive delavnice se je udeležilo kar 19 članov.

Po pripravljenem programu za leto 2025 je planiranih še šest delavnic in šest meritev pritiska in sladkorja v krvi.

Odlično sodelovanje med Patronažno službo in Centrom za krepitev zdravja ZD Piran segajo že v leto 2019, ko smo pričeli z meritvami pritiska in sladkorja v krvi in nato z delavnicami o zdravju in preventivnimi predavanji v skrbi za večje zdravja starejših oseb. Obe storitvi so zelo dobro obiskane, saj se v povprečju meritev udeleži cca 30 starejših in delavnic v povprečju 20 udeležencev.

Dobro sodelovanje med tremi deležniki se kaže tudi na raznih prireditvah »Dan starejših občanov«, tednu zdravja in drugo.

V zahvalo za njihov trud, humanost in nesebično pomoč starejšim, sta Patronažna služba in Center za krepitev zdravja ZD Piran na Zboru članov DU Piran v letu 2023 prejeli pisno priznanje PZDU J. Primorske, vodje služb ZD Piran Tadej BIZJAK, Cvetka Lorgjer Rekič in Nataša Kocjan pa plaketo DU Piran.

Vse to je zgled dobre prakse, saj je bil Center za krepitev zdravja eden od prvih v Sloveniji, ki je pričel z delom na področju v skrbi za zdravje, DU Piran pa se je z veseljem vključilo v njihove programe. Naslednja meritev je bila 12. marca v prostorih društva, delavnica z naslovom Zvišanje maščob in meritve holesterola pa bo izvedena 10. aprila 2025.

Hvala Centru za krepitev zdravja, patronažni službi ZD Piran in vsem izvajalcem delavnic ter vsem starejšim občanom in članom DU, ki skrbite za svoje zdravje.

Besedilo in foto, Zdravko Taškar

Hotel Cerčno, temveč jim je prostor ponudilo Gasilsko društvo Cerčno. Zapletlo pa se je, ker ta dvorana lahko sprejme manjše število oseb. Letos se občnega zbora torej prvič niso mogli udeležiti vsi člani, ki so si tja želeli.

Prisotni člani so pregledali in brez glasu proti tudi potrdili Poročilo o delu 2024 in Plan dela društva za leto 2025. Društvo ima svoje delovanje opredeljeno v dve skupini. Prva je izvajanje vsebinskih programov in druga upravljanje s premoženjem.

Vsebinski program sestavljajo številne sekcije: sekcija za kulturo, kamor spadajo mešani pevski zbor, likovna in fotografska sekcija, literarno-izobraževalna sekcija in sekcija ročnih del in spretnosti. Sekcija za šport združuje rekreativno telovadbo v telovadnici, pohode, balinanje, plavanje z vadbo v bazenu, ki pa je lansko leto zaradi zaprtega bazena odpadlo. Še vedno odličen pa je bil odziv na plavalne četrtke, ki jih društvo že vrsto let meseca avgusta organizira v Izoli. Tudi sekcija za izletništvo ima vsako leto obsežnejši program, saj je med njihovimi člani vedno več zanimanja za izlete in potovanja.

Velik poudarek namenjajo programu Starejši za starejše, saj je skrb za socialno stanje naših članic in članov na prvem mestu. Posebno vlogo v društvu ima tudi klubski bife. Tam se njihovi člani družijo, pa tudi proslavljajo različne obletnice in dogodke. Prav tukaj se rodi marsikatera ideja, ki jo vodstvo s pridom izkoristi in udejanji.

Društvo upokojencev Cerčno je najbrž edinstveno tudi po tem, da ima v lasti kar nekaj premoženja. Gre za stavbo, v kateri so stanovanja, ki jih oddajajo v najem svojim članom, kaščo, v kateri ima urejene prostore Društvo Driklc, kletne prostore, ki jih uporabljajo člani Moto kluba Cerčno in zemljišče z vrtovi, ki jih prav tako oddajajo članom v najem.

Po ugotovitvah predsednice Zdenke Makuc Verbič društvo zgledno skrbi tudi za vzdrževanje stavbe in njene okolice in tako tudi za boljši videz Cerknega. Stare garaže tik ob stavbi pa postajajo za društvo že nočna mora. Zdaj se menda zatika pri pridobivanju gradbenega dovoljenja še na upravni enoti. Z obnovitvijo le-tega bi društvo dobilo čudovit zunanji prireditveni prostor. Gre za popotresno sanacijo, ki jo je v celoti prevzel Projekt Nova Gorica in sodelovanje z njimi Verbičeva ocenjuje kot zelo dobro. Zaradi zaprtja balinišča tik ob Gasilnem domu v Cerknem pa bo, kot kaže z manjšimi posegi v prostor, znova zaživelo na dvorišču cerkljanskega Društva upokojencev.

Društvo tudi zgledno sodeluje z vsemi sosednjimi društvi upokojencev, s pokrajinsko zvezo Društev upokojencev Severne Primorske in osrednjo republiško zvezo upokojencev ter Društvom prijateljev mladine Cerčno, Občino Cerčno, Osnovno šolo Cerčno, Gasilskim društvom, Primorskim valom ter že omenjenima društvoma Driklc in Moto klub.

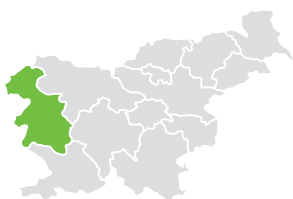
Piranski upokojenci ne mirujejo

V društvo upokojencev Piran nadaljujejo z aktivnostmi na kulturnem in socialno humanitarnem področju tudi v letu 2025. V dogovoru s Centrom za starejše občane Lucija, prostovoljko RK Ireno Dolinšek, pevci in pevkami MePZ Bonaca DU Piran in komisijo za socialne in stanovanjske zadeve DU Piran so se dogovorili, da obiščejo stanovalce doma starejših občanov in jih razveselijo ob prihajajočem materinskem dnevu.

Tako so se dan pred materinskim dnem ob 10. uri zbrali v jedilnici doma v Luciji. Tam so jih pričakali stanovalci in vodstvo hotela z direktorico in animatorko Tadejo. Jedilnica je bila ob njihovem prihodu že polna s stanovalci, ki so komaj čakali nastop pevcev. Mešani pevski zbor je pripravil pester kulturni program, Irena Dolinšek je recitirala pesmi o mamah in povezovala program, RK je domu podaril dišavnice, ki jih bodo posadili na vrtu pred domom. Pester program je spremljalo blizu 40 stanovalcev, ki so bili navdušeni nad petjem MePZ pod vodstvom Barbare Murate in Ireninim pripovedovanjem pesmi. Enourni program je prehitro minil in stanovalci doma so bili zelo navdušeni, saj smo jim polepšali dan. Na koncu sta prisotne nagovorila in zaželela lepo praznovanje materinskega dne še direktorica centra in predsednik DU Piran. Obljubila sta, da bodo s takšnimi humanitarnimi dogodki še nadaljevali. Ob zaključku dogodka pa je vodstvo Centra izročilo Ireni Dolinšek in DU Piran pisno zahvalilo.

S svojim dejanjem smo pokazali, kako malo lahko človek stori, da starejšim občanom popestri dan in jih razveseli.

Besedilo in foto, Zdravko Taškar

SEVERNA
PRIMORSKA

Predsednici se izteka mandat; pa se ji bo res?

Leto je naokoli in cerkljanski upokojenci so se znova zbrali na letnem občnem zboru. Tokrat jih po dolgih letih ni gostil

Podobno sodelovanje napovedujejo tudi za prihodnost. Čeprav bi iz prehojene poti društva marsikdo rekel, da imajo že dovolj, je vodstvo še vedno odprto za novo ideje. Gre za delovne ljudi, kakršni sestavljajo to društvo; znajo stopiti skupaj in pljuniti v roke. To so že dokazali in bi jim težko oporekali.

Kot je v navadi že vrsto let, je za popestritev občnega zbora vodstvo povabilo zanimive goste. Najprej so zapeli člani in članice Mešanega pevskega zbora DU Cerčno, pod taktirko dolgoletne pevovodje Vojke Svetičič, zbrane so navdušile Country plesalke Plesnega kluba Idrinja, pod vodstvom Manice Erjavec, za ples pa so na koncu poskrbeli še Poljanski godci.

Društvo upokojencev Cerčno v svojem kraju še vedno sodi med najštevilčnejše, saj se jim članstvo iz leta v leto povečuje. Veseli jih, da se jim vsako leto pridruži veliko 'sveže' upokojenih. Številčno članstvo pa za seboj prinaša tudi odgovornost in obvezo, da mora vodstvo delovati v dobro slehernega člana, kar pa ni vedno enostavno.

Nivo vodenja trenutnega vodstva in rezultatov le-tega bo v društvu težko preseči, zato bo naslednik moral stopiti 'v zelo velike čevlje'. S koncem leta namreč društvo vstopa v volilno leto. Dosedanji predsednici Zdenki Makuc Verbič se počasi izteka že drugi mandat. Vodstvo in članstvo zato drži pesti in upa, da se v prehodnem obdobju med mlajšimi prihajajočimi upokojenci vendarle skriva tudi ime nove predsednice ali predsednika Društva upokojencev Cerčno. Nepopravljiva škoda bi nastala, če bi tako dobro vpeljano društvo moralo obstati.

Ivana Gantar

OSREDNJE-SLOVENSKA IN LJUBLJANA Z OKOLICO

70 let DU Nove Jarše

Konec februarja je v sejni sobi OŠ Jože Moškrič v Novih Jaršah potekala seja Občnega zbora članstva ob 70-letnici društva, ki je po besedah predsednika Območne zveze Ljubljana Moste-Polje, Franca Koširja, eno od najdejavnejših društev celotne Območne zveze. Društvo šteje nekaj manj kot 300 članov in od teh se jih je včeraj zbrala vsaj stotinja.

Zbrane je nagovoril in v nekaj besedah predstavil delo društva predsednik Drago Sotler in orisal poslanstvo društva, ki zastopa interese upokojencev v OZDU Ljubljana Moste-Polje, MZU Ljubljana, Osrednjeslovenski PZDU, v katerem prostovoljke zavzeto delujejo v programu Starejši za starejše, že tretje leto pa tudi v projektu e-oskrbe, dejavni pa so tudi na športnem področju, saj so se dekleta v keglanju na DŠI uvrstile na 3. mesto.

Posebno pozornost posvečajo druženju članov, zato skoraj vsak mesec organizirajo izlete, poleti piknike s športnimi igrami, v sodelovanju s Četrtno skupnostjo Jarše pa vsako leto pripravijo srečanja s člani starimi 80 let in več. Ob koncu predstavitve je predsednik Sotlar predlagal izvolitev delovnega predsedstva, ki je nemudoma pričelo z delom. Vsa poročila so bila soglasno sprejeta, razprave k posameznim točkam pa sploh ni bilo. Sledili so nagovori gostov. V imenu ZDUS je prisotne pozdravil vodja službe za odnose z javnostjo krovne organizacije Črt Kanoni, sledil je nagovor predsednika MZU Ljubljana, Marjana Sedmaka, in predsednika Območne zveze Franca Koširja.

Zbor je z delom zaključil v rekordnem času, saj razprav k posameznim točkam dnevnega reda sploh ni bilo in so člani soglasno sprejeli vsa poročila delovnih teles.

Ob visokem jubileju so sledila še podelitva priznanj. Kanoni je predsedniku Sotlarju v kratkem nagovoru v imenu vodstva ZDUS izročil veliko plaketo zveze, Marjan Sedmak pravtako, le plaketo Pokrajinske zveze, priznanja za delo v društvu pa je prejelo kar nekaj posameznic in posameznikov, ki so se v teh letih izkazali s svojim požrtvovalnim delom.

Ob koncu uradnega dela je sledila še pogostitev prisotnih in ob sproščenem klepetu so se v sejni sobi zadržali še kar nekaj časa ter nizali spomine na ta ali oni dogodek.

Besedilo in foto, Č.K.

Občni Zbor DU Pirniče

V DU Pirniče smo na Občnem zboru DU Pirniče, ki je bil 20. 2. 2025 pri Mihovcu v Zg. Pirničah, poleg pregleda dela in načrtov za prihodnost podelili tudi priznanja zaslužnim članom DU Pirniče. Priznanja so prejeli tisti, ki s svojim dolgoletnim delom, predanostjo in prizadevanjem prispevajo k delovanju in razvoju našega društva.

Priznanja MZU Ljubljana, OPZDU članom DU Pirniče za njihovo večletno nesebično in požrtvovalno delo v DU Pirniče in širše v Občini Medvode so prejeli:

Pohvalo: **Jožica Zavolovšek**, za dolgoletno uspešno delo s člani DU Pirniče in sodelovanje v programu Starejši za starejše.

Priznanje odličnosti so prejeli:

Irena Stanič, za aktivno in uspešno vodenje programa Starejši za starejše v DU Pirniče in Medvode.

Marina Ježek, za aktivno vodenje sekcije ročna dela, sodelovanja na razstavah doma, kot tudi širše po Sloveniji.

MPZ Srebrne zvezde - Roman Veras, za izredno uspešno delo tako pri nastanku zbora kot širitev njihovega repertoarja.

Ciril Debeljak, za vodenje glasbene skupine, ustanovitve MPZ Srebrne zvezde in igranje harmonike v DU Pirniče.

Plaketo:

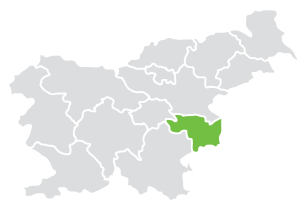
Veronika Pretnar Kunstek, za uspešno dolgoletno delo predsednice DU Pirniče in širše v Občini Medvode.

Priznanja je podelil predsednik MZU Ljubljana, OPZDU Marjan Sedmak. Ob tej priložnosti se jim iskreno zahvaljujem za njihov trud in neprecenljiv prispevek k skupnosti. Njihovo delo je zgled solidarnosti in povezanosti, ki bogati naše društvo in krepi prijateljske vezi med člani.

Vsem prejemnikom priznanj iskreno čestitam in jim želimo še veliko uspehov ter prijetnih trenutkov v krogu društva.

Celotnemu DU Pirniče pa želimo uspešno delo še naprej.

Besedilo in foto, Janez Strojjan

POSAVJE

Posavski upokojenci v Delfinu

Pretekli teden smo upokojenci Posavske zveze društev upokojencev v Hotelu Delfin pripravili veseli dogodek z naslovom »POZDRAV POSAVJA HOTELU DELFIN«.

V pričakovanju veselega dogodka smo se s polnim avtobusom odpeljali v Izolo, ki nas je pričakala v poznem popoldanskem soncu. To nam je dalo še več energije in veselja.

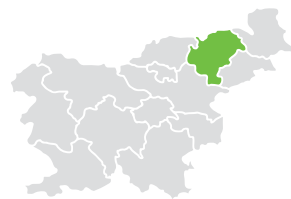
Naš namen je bil, da z našimi umetniškimi dušami in njihovimi nastopi polepšamo četrtkov večer obiskovalcem Hotela Delfin. Tudi sam prihod v Hotel Delfin je bil prijeten, zelo veličasten,

opazili smo kar nekaj sprememb in obnovitev hotela. Srečanje s starimi znanci je bilo nepopisno prijetno, polno prisrčnih objemov, stiskov rok in prijetnih, za dušo božajočih besed. Večer so nam z bogatim kulturnim programom popestrila Društva upokojencev iz Tržišča, Rake, Sevnice, Brežic in Brestanice. Avtorji poezije so nam recitali, nekateri so predstavili svoj kraj, delovanje društva in celo svojo himno, pevci so ob spremljavi harmonike zapeli naše lepe pesmi, s plesom so nas razveseljevale folklorne skupine, z ubranim petjem pa pevski zbori. Program je z duhovito besedo povezovala gospa Daša Ždrnja Gregorič. Zaključek programa pa so popestrile plesalke plesne skupine Žurerke iz Tržišča, katerim so se že pridružile mlajše deklice. Pozdravili so nas tudi direktor hotela Miloš Miliwojevič, predsednik PZDU Posavje Jožef Žnidarič in predsednik Krajevne skupnosti Brestanica, Vlado Bezjak. Veselje in dobro razpoloženje se je iz minute v minuto povečevalo, tako da smo na koncu ob spremljavi harmonike vsi prisotni v avli peli naše lepe pesmi, pa tudi plesišče se je trlo plesalcev. Ker je v društvih veliko rokodelskih skupin, smo tudi naše izdelke postavili na ogled. Ob tej priložnosti se želimo zahvaliti vodstvu Hotela Delfin za prisrčen sprejem in gostoljubje. **Ja, zelo ste nas razvajali.**

Hvala tudi vsem nastopajočim za bogat kulturni program in vsem, ki ste pripomogli, da smo imeli lep večer.

Besedilo in foto, Manja Seher

ZGORNJE PODRAVJE

Bujenje pomladi v DU Lenart

V času prebujanja pomladi so se v tem letu v DU Lenart prebudile tudi aktivnosti in dogodki, ki nakazujejo začetek izvajanja nalog iz letnega programa društva 2025. Že v prvih dveh mesecih so se zgodili trije sestanki, in sicer: sestanek upravnega odbora, sestanek z novo koordinatorko

programa SzS (Starejši za starejše) Anko Vohl in sestanek programa »prostovoljni prevozi«.

Čas mirovanja narave smo za naše članice in člane ter druge izkoristili za koristno in zanimivo predavanje g. Stanka Vernik na temo sevanje v našem življenjskem okolju. Največje aktivnosti v DU so potekale v mesecu marcu, ko so se v društvu zgodili trije pomembni in veliki dogodki: koncert ob prazniku Dneva žena, letni, volilni zbor članic in članov društva in prvi pomladanski izlet.

Društvo s Pevkami ljudskih pesmi DU Lenart pod vodstvom Milke Cartl je 8. marca za širšo okolico Občine Lenart in za ljubitelje ljudskih viž in napevov uspešno pripravilo koncert z naslovom »S pesmijo in glasbo ob Dnevu žena«. V programu je sodelovalo 11 skupin izvajalcev: ljudski pevci in godci, otroška folklorna skupina OŠ Lenart, citrarka, igralska skupina skeča in darilno presenečenje. S strani povezovalke programa Darinke Čobec so o pomenu praznika Dneva žena občinstvu spregovorili predsednik DU Lenart Stanko Cartl, podžupan Občine Lenart Gregor Radoha in Nada Svetina, predsednica komisije za kulturo pri PZDU Maribor. V polovici meseca marca se je odvil najpomembnejši dogodek – letni, volilni zbor članic in članov, na katerem se opravi »inventura« dela za leto 2024.

Na Zboru je bilo okoli 150 članic in članov ter povabljenih gostov. S svojo prisotnostjo so nas počastili podpredsednik ZDUS **Stanko Kranvogel**, predsednik ZPZDU Maribor **Franc Slavinec**, podpredsednik ZPZDU Maribor in predsednik ZDU Slovenskih goric **Milan Hlevnjak**, podžupan občine Lenart **Franc Ornik**, nam. ravnatelj OŠ Lenart **Simona Peserl**, predsedniki in predstavniki DU iz ZDU Slovenskih goric, častni člani DU Lenart, jubilarne poroke in nagrajenci priznanj.

Pred pričetkom uradnega dela zbora so uvod z nekaj odpetni pesmi naredile pevke DU, z zaigranimi melodijami na harmoniko pa učenec Akademije za balet in glasbo Maribor - enota Lenart, Anže Lovrenčič, in učitelj g. Kristijan Brus. Na zboru, ki ga je vodil **Leopold Hameršak**, so bila podana vsa poročila o delu in finančnem poslovanju, razrešeno je bilo prejšnje vodstvo in Nadzorni odbor in Častno razsodišče. V nadaljevanju pa je bilo izvoljeno novo vodstvo organov, sprejet program dela, finančni plan za leto 2025 in višina članarine za leto 2026. Podelili smo tudi priznanja, ki so jih prejeli:

Pisno priznanje ZPZDU Maribor – Ivica Horvat in Jožica Žvajker

Pisno priznanje DU Lenart – Silvo Toplak in Ida Muršak

Pisne zahvale DU Lenart – Marija Zlodej, Cvetka Weiss, Občina Lenart, Osnovna šola Lenart in Vilijem Šetar

Na pobudo ZPZDU Maribor je bilo s strani ZDUS DU Lenart podeljeno pisno priznanje za najbolj aktivno DU v Zgornjepodravski pokrajinski zvezi DU Maribor v letu 2024. Priznanje je vročil podpredsednik ZDUS, Stanko Kranvogel, v imenu predsednika ZPZDU Maribor Franca Slavinec pa še zahvalo za »pokrajinsko razstavo ročnih del v letu 2024«.

Posebej slovesna je bila podelitev listine in šopka jubilarantom poroke:

Zlata poroka – Anica in Jože Grivec, Anica in Konrad Rajšp, Dragica in Jožef Stanjko, Vera in Franc Žižek.

Diamantna poroka – Irena in Edi Golob.

Zbor članov je bil končan s kosilom in veselim druženjem. Pred prihajajočo se pomladjo so se članice in člani DU z avtobusom odpravili na vodeni enodnevni izlet, in sicer v najstarejšo mesto Ptuj, Ptujsko goro in v Dolino Winetu pri Majšperku.

Besedilo in foto, Stanko Cartl

Ženske smo postavili v središče - praznovali smo dan žena

Marcu nekateri pravijo tudi mesec žensk. Osmega marca svoj dan praznujejo vse ženske, 25. pa matere. Čeprav delo naših članic Kluba upokojenih delavcev ministrstva za notranje zadeve Maribor spoštujemo in cenimo prav vsak dan, smo se jim želeli tudi letos posebej zahvaliti z našo tradicionalno prireditvijo. Zato smo jih v petek, 14. marca 2025, povabili na slovesnost, ki smo jo pripravili klubski »mučeniki«. Vabilu se je prijazno odzvalo 42 naših članic.

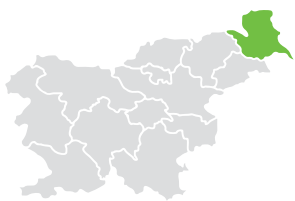
Slovesnost se je pričela z nastopom kvarteta policijskega orkestra in pozdravnim nagovorom predsednika kluba Mirka Ploja. Organizatorji smo poudarili pomen praznovanja ženskih dosežkov in prispevkov v družbi. Povedali smo jim, da nam je mar za njih in jim izrazili hvaležnost za vse, kar so dobrega storile v življenju.

Srečanje smo zaznamovali z bogatim kulturnim programom, ki je prisotne navdušil. Med nas je prišla mlada pevka Eva Brumen Košar, ki je leta 2024 stala na velikem odru finalne oddaje Slovenija ima talent. Zapela nam je tri pesmi.

Pravi splet glasbe in recitalov pa so nam pripravili učenci Osnovne šole Rače pod vodstvom zborovodkinje Petre EfreMOV.

S pesmijo in izbranimi besedami zahvale so učenke obudile zgodovinski spomin na prelomnice v boju za ženske pravice. Skozi glasbo so jim povedale, da je zaradi žensk, mam in babic svet lepši in boljši, ker vanj vnašajo prijaznost in ljubezen. Opomnile so jih, da se preveč razdajajo, pozabljajo nase in preveč hitijo skozi življenje. Slišali smo tri solo pevke, zborček, flavtistko, pianistko, harmonikarja in recitatorke. Svoje druženje z nami so zaključile s podelitvijo rdečih nageljnov, ki so rezultat njihovega ročnega dela. Tudi moški iz kluba smo, v znak hvaležnosti in spoštovanja, našim članicam podelili več cvetni nagelj. Uradni del prireditve smo nadaljevali s pogostitvijo. Poleg kosila smo jih počastili še s kosom torte in penino. **Vsem članicam želimo, ne le danes, temveč prav vsak dan, enako spoštovanje, priložnosti in ljubezen.** Čisto vsak, še tako majhen razlog, pa vam naj bo vzpodbuda za srečanje in druženje v našem klubu.

Besedilo in foto, Mirko Ploj

POMURJE

40 let Društva upokojencev Radenci

V prostorih Dijaškega doma SŠGT Radenci je Društvo upokojencev Radenci obeležilo 40. letnico obstoja. Slavnostna govornica, predsednica DU Jelka Hribar, je spregovorila o dejavnosti članov v 40. letih, navedla dosedanje predsednike.

Prvi predsednik društva, Miha Veršič, je ob pomoči 10-ih članov ustanoviteljev tri leta predsedoval društvu in ob koncu mandata veselje delil z 200 člani. Društveni prapor je bil razvit leta 1988, v času predsedovanja Jožeta Rakuše. Leta 1993 je društvo štel 508 članov, leta 2006 že 642 članov. Od trenutno nekaj čez 300 članov le-ti na športnih tekmovanjih (ribištvo, pikado, kegljanje, šah) osvajajo najvišja mesta, organizirajo se predavanja, tečaji, razstave, zdravstvene storitve, druženja ... Zelo aktivne so prostovoljke v okviru programa Starejši za starejše in v okviru programa e-oskrba za starejše skupaj s Telekomom.

Zbrane so nagovorili še župan občine Radenci Roman Leljak, športni referent DU Gornja Radgona Branko Kos in predsednik

PPZDU Milan Osterc, ki je društvu ob jubileju podelil Malo plaketo ZDUS, predsednica Hribarjeva in moderator svečanosti, Drago Kocbek, pa sta podelila Zahvalne listine vsem, ki so v društvu že dolgih 40 let. V kulturnem programu so nastopili učenci OŠ Radenci, dijaki SŠGT Radenci, pod vodstvom Antona Divjaka je zapel vokalni kvintet Klopotec Kapela. Sledilo je presenečenje, ki so ga pripravili v kuhinji SŠGT, štiri torte z napisi 40 let društva upokojencev Radenci.

Besedilo in foto, Dani Mauko

ZASAVSKA

Naši četrtki

Ali se še spomnite včasih tako priljubljene družabne igre »ime, priimek, mesto, država, žival ...?«

No, na naših četrtkovih srečanjih udeležencev programa Starejši za starejše v Hrastniku smo jo že povsem osvojili in pri tem ugotovili, da sta najtežji črki E in I. Zato smo se v četrtek zmenili, da doma malo prebrskamo po raznih enciklopedijah, ki so bile včasih tako zelo priljubljene. Pri vsem tem opažamo, da še vedno dobro razmišljamo in pišemo, kar nas malo poboža in je tudi eden od razlogov, da se naslednji četrtek zopet snidemo.

Seveda pa je bila ta četrtek na vrsti tudi meseča tombola, ki se je vedno razveselimo, saj prinaša čisto posebno energijo in pričakovanja katera številka bo izvečena naslednja, pregled že izžrebanih števil na lističu in kdo bo prvi izrekel tisto magično besedo »tombola«. Najhitrejši trije pa so vedno tudi nagrajeni.

Druženje in prijateljstva nas spremljata od rane mladosti, pomenita neko varnost, zaupnost in lepšata življenje. To vse pa je velikega pomena tudi za lepšo in kvalitetnejšo jesen življenja, ko že marsikdo misli, da je zanj bolj udobno ostati doma in se predajati svojim mislim in spominom. Vendar verjemite, da temu ni tako. Veliko lepše bo, če se nam pridružite na naših četrtkovih srečanjih v Mladinskem centru Hrastnik, se po mili volji naklepetate, zbistrite misli, se nasmejete in si po končanem druženju v bližnjem lokalu s prijetno družbo privoščite še kavico.

Pridružite se nam že naslednji četrtek, veseli vas bomo.

Besedilo in foto, Jerica Laznik

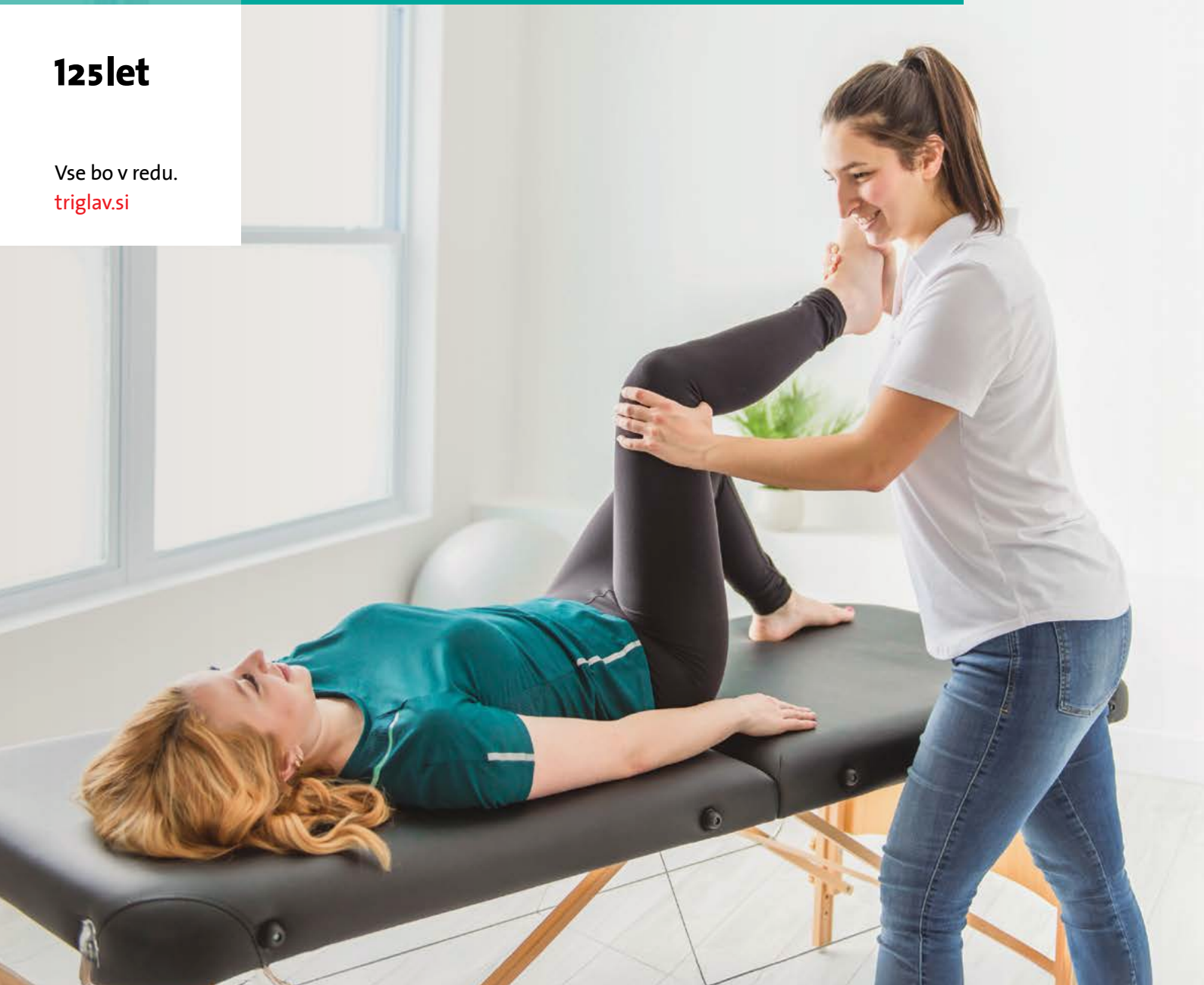

Prihranite pri avtomobilskem zavarovanju s Specialisti ali Specialisti+.

Ob sklenitvi zavarovanja Specialisti ali Specialisti+ prejmete bon za 20 ali 40 evrov za avtomobilsko zavarovanje.

125let

Vse bo v redu.
triglav.si

Vladislav Puc 1941 – 2025

Vladislav Puc je s svojim izjemnim delom pustil neizbrisen pečat v športnem, gospodarskem, političnem in družbenem življenju občine Logatec. Njegova predanost in organizacijske sposobnosti so zaznamovale številna področja, v katerih je aktivno deloval več desetletij. Leta 2022 je prejel naziv Častni občan občine Logatec. Žalne seje v spomin Vladislavu Pucu, ki je potekala v prostorih Občine Logatec 12. marca, so se udeležili svetnice in svetniki občinskega sveta Občine Logatec ter številni krajanjani.

Vladislav Puc je prehodil dolgo podjetniško pot. Že kot mlad obrtnik se je v času, ki obrtništvu ni bilo naklonjeno, zavedal nuje po povezovanju. Zato je bil 1976 leta med pobudniki za ustanovitev Društva samostojnih obrtnikov Logatec in zatem vrsto let aktivno vpet v obrtniško organizacijo. Obrtnemu združenju Logatec je predsedoval med letoma 1983 in 1987, ko je zbornica pridobivala svoje poslovne prostore.

Pred tridesetimi leti je bil izvoljen za predsednika skupščine Obrtne zbornice Logatec, ravno tako tudi leta 2002. Kot funkcionar se je dejavno vključeval v delo krovne organizacije, Obrtne zbornice Slovenije, ter sodeloval pri ustanavljanju in razvoju enot obrtniškega združenja. Za svoje aktivno delo v stanovskih organizacijah je prejel številna priznanja. Ob desetletnici Zveze združenj samostojnih obrtnikov leta 1979 priznanje za ustvarjalno in povezovalno delo na področju obrtništvu. Leta 1986, ob desetletnici Obrtnega združenja Logatec, mu je OZS podelila srebrno plaketo, logaško združenje pa plaketo za posebne zasluge pri utrjevanju organiziranosti obrtnikov. Ob 15-letnici Obrtne zbornice Logatec je prejel zlato plaketo OZS in priznanje domače zbornice. Leta 2005, ob 30. obletnici zborničnega organiziranja, mu je OZS podelila še posebno priznanje. Aktiven je bil tudi na občinski ravni. V mandatu 1986–1990 je kot prvi obrtnik postal član izvršnega sveta logaške občine, odgovoren za področje drobnega gospodarstva. Med najpomembnejšimi logaškimi gospodarskimi projekti, v katerih je odigral ključno vlogo, je bila zagotovo gradnja obrtnoindustrijske cone. Ko je bil še član izvršne-

Vladislav Puc

ga sveta, je bila zasnovana obrtna cona za Klijem. Po letu 1990, ko je predsedoval izvršnemu svetu logaške občine, so cono za Klijem začeli tudi graditi. Tedaj je bila zasnovana še druga cona v Zapolju. Svoja prizadevanja in moči je usmeril v prenovo stare šole in sodnije v Gornjem Logatcu, prenovo stare občine na Notranjski 14 ter Dolšajnovne hiše, kjer so se uredili prostori tedanje SDK, drugi poslovni prostori in prostori Glasbene šole, carinska izpostava ...

Ne gre prezreti njegovih kasnejših prizadevanj za prenovo in ureditev nekdanje vojašnice JA v Blekovi vasi v Center veterenov vojne za Slovenijo. Tri mandate je deloval tudi kot občinski svetnik, med leti 2010 in 2013 pa je bil podžupan Občine Logatec. V času osamosvajanja in demokratizacije države se je uveljavil tudi

v politični sferi na državni ravni. Vse od zgodnjih pa do zrelih let se je posvečal športu, še posebej namiznemu tenisu. Sam je kot uspešen tekmovalac, trener, organizator ter večletni predsednik Namiznoteniškega društva Logatec vzgajal več generacij mladih obetavnih športnikov. Svoje neustavljive organizacijske sile je v jeseni življenja posvetil **Društvu upokojencev Logatec**. Za izjemne dejavnosti, ki so odločilne pripomogle k razvoju občine Logatec, je Vladislav Puc oktobra 2022 prejel priznanje Častni občan Občine Logatec, med drugim pa je bil **tudi prejemnik Velike plakete ZDUS – Zveze društev upokojencev Slovenije**. V logaški obrtno-podjetniški zbornici bo ostal za vedno zapisan z velikimi črkami. Iskreno sožalje družini in bližnjim.

90 let Anke Tominšek

Naša članica, spoštovana gospa Anka Tominšek, nekdanja predsednica Sodišča pokojninskega in invalidskega zavarovanja, je v teh dneh praznovala visok življenjski jubilej, svoj 90. rojstni dan. Gospa Anka je kljub visoki starosti še vedno aktivna na številnih področjih družbenega življenja in aktivna članica ZDUS že skoraj trideset let ter predstavnica stanovske organizacije v Svetu ZPIZ, v katerem njena stališča in njeno poznavanje pokojninsko invalidske zakonodaje predstavljajo presežnike, saj vsako problematiko predstavi z besedami, ki jih razume vsak, ne le strokovnjaki s tega področja in nedavno nazaj je potekala Seja Sveta ZPIZ, na kateri so se ji člani zahvalili za njeno delo in ji izročili šopek cvetja ob njenem osebnem prazniku.

Rodila se je 22. marca pred devetdesetimi leti v Vrhovski vasi, otroštvo pa preživela v Nemčiji kot izgnanka. Po končani gimnaziji v Brežicah, je študij nadaljevala na ljubljanski Pravni fakulteti in pri triindvajsetih letih diplomirala! Po enoletnem izobraževanju v

S šopkom rož po Seji Sveta ZPIZ.

ZDA se je zaposlila na sodišču v Novem mestu. Sprva kot sodniška pripravnica, nato pa kot sodnica.

Kariero je nadaljevala v takratni Skupščini Republike Slovenije, nazadnje kot Sekre-

tarka Zakondajno pravne komisije. Svojo devetletno delo v tem organu je končala z imenovanjem na mesto Republiške podsekretarke v takratnem Sekretariatu za delo R. Slovenije, kjer je pokrivala področje **pokojninskega in invalidskega zavarovanja ter delovnih razmerij**. Ob vzpostavitvi prvega specializiranega sodišča za to področje pa je postala predsednica sodišča, in to vse od njegove reorganizacije v letu 1978 do 1994 leta. Upokojila se je kot višja sodnica – svetnica, 1997 leta. Pred šestimi leti je Anka Tominšek po seji Strokovnega sveta ZDUS, katerega članica je bila, prejela **priznanje za zasluge in prispevek k družbeni prepoznavnosti krovne organizacije**, za njen ugled pri delu in razvoju, saj svoje znanje neumorno daje (in ga bo tudi v prihodnje) za izboljšanje položaja vseh slovenskih upokojen-
cev ...

Spoštovana gospa Anka Tominšek, ob tvojem visokem jubileju ti vodstvo ZDUS izreka iskrene želje k dobremu počutju, želim pa se pridružuje tudi strokovni del naše (in tvoje) ekipe.

Veliko zdravja in iskrivosti še naprej!

Kadrovske okrepitve zveze - Lucija Časar

Seveda ste jo mnogi že spoznali. Našo Lucijo, ki od lani skrbi za nemoteno delo rokodelstva v okviru ZDUS. Uradno zaseda delovno mesto koordinatorice rokodelstva, organizira pa tudi izobraževanja v okviru projekta Potovanje skozi digitalni svet.

Lucija je Mengšanka, po izobrazbi pa je diplomirana etnologinja in kulturna antropologinja ter magistrica organizatorica! Kaj boljšega in bolj obetavnega bi si sploh lahko zaželeli na tem delovnem mestu? Od nekdanje si je predstavljala, da jo bo pot vodila k delu z mladimi, saj je magistrirala na temo karierni orientacije in položaja mladih na trgu dela, a jo je življenje zasulkalo za 180 stopinj in jo pripeljalo do nas, starejših, in kot pravi sama, da tudi med nami neznansko uživa. Rokodelstvo ima v Sloveniji dolgo in bogato tradicijo, ki ni pomembna zgolj kot kulturna dediščina,

Lucija Časar

temveč kot dragoceno orodje za ohranjanje socialne povezanosti in aktivnega sodelovanja v skupnosti. Rokodelske dejavnosti omogočajo starejšim, da ohranijo stik s preteklostjo, hkrati pa jim ponujajo priložnost za ustvarjalni izraz in druženje. Z vključevanjem v te dejavnosti ohranjajo tudi kulturno dediščino, ki je pomembna tako za posameznike kot za širšo skupnost. Digitalno opismenjevanje starejših pa je ključnega pomena, saj jim omogoča dostop do informacij, ohranjanje stikov z družino in prijatelji ter sodelovanje v različnih oblikah spletnega življenja, kar daje občutek povezanosti in samostojnosti. Delo s starejšimi ji omogoča, da prispeva k njihovem boljšemu počutju in življenjski kakovosti, kar je neprecenljiv vir osebnega zadovoljstva in strokovnega izpopolnjevanja.

Uredništvo

Športni referenti PZDU Celja, sestankovali na Kozjanskem

Društva upokojencev Gorica pri Slivnici je bilo gostitelj 12. redna seja Komisije za šport, rekreacijo in gibalno kulturo pri PZDU Celje, razširjena s športnimi referenti. 74 prisotnih je skupaj z vodstvom PZDU Celje in ZDUS aktivno razpravljalo o pomembnih temah povezanih s športom, rekreacijo in gibalno kulturo.

Prisotne so v uvodu pozdravili **Vojko Prislan**, predsednik Komisije za šport in **Zdenka Bevc Škof**, predsednica Društva upokojencev (DU) Gorica pri Slivnici, **Silva Koželj**, podžupanja občine Šentjur in predsednica DU Šentjur, ki je izpostavila pomembnost sodelovanja društev z lokalnimi skupnostmi in **Janez Palčnik**, predsednik krajevne skupnosti Gorica pri Slivnici. Pevci domačega društva so zapeli in zaigrali Slakovega Čebelarja. Prisotne sta nagovorila **Jakob Presečnik**, predsednik PZDU Celje in **Zdenka Jan**, predsednica ZDUS, opisala sta delo komisije, njen pomen in udeležencem zaželela veliko uspeha pri delu.

Na seji so predstavili dosežene rezultate v letu 2024, pri čemer so izpostavili uspešno organizacijo Pokrajinskih športnih iger (PŠI) in Državnih športnih iger (DŠI), kjer sta posebej izstopali društvi upokojencev Dečkovo naselje Celje in Bočna Gornji Grad. Obe društvi sta prejeli priznanja ZDUS za odlično organizacijo finalnih tek-

movanj v balinanju in pikadu. Poleg tekmovalnega dela so predstavili tudi projekte rekreativne narave, kot so Kolesarski Tour okoli Šmartinskega jezera in pohod okoli Andraža, ter pomemben projekt GIBALNA KULTURA, ki bo s smernicami in navodili pripomogel k boljši vključenosti starejših v rekreativne dejavnosti. Projekta sta bila odlično sprejeta, zato so se odločili da PZDU nadaljuje z načrtanim delom, kot je v poročilu za leto 2024 poročal Prislan.

V planu dela za leto 2025 so si načrtali naslednje cilje: obiski društev upokojencev, ki so manj aktivni in jih povabiti k aktivnejšem sodelovanju in širjenje mreže predvsem po Kozjanskem in Laškem. Kadrovsko okrepiti Komisijo za šport, rekreacijo in gibalno kulturo prav iz Kozjanske in Laške regije. Projekt Gibalna kultura; razvoj novih pobud za boljšo fizično pripravljenost starejših. Medgeneracijsko sodelovanje: poudarek na spodbujanju povezovanja različnih generacij prek športno rekreativnih dejavnosti. V popolnosti izpeljati Projekt rekreativne dejavnosti, pri čemer bo poudarek na kolesarjenju, pohodništvu in rekreaciji pod okriljem PZDU Celje. Povečati vlogo športnih referentov znotraj DU. Nadgraditi sodelovanje z lokalnimi skupnostmi. Aktivno sodelovati pri oblikovanju Pravilnika o športu pri ZDUS, saj je to eden najbolj pomembnih prispevkov k nacionalni strategiji.

Med športne dogodke v letu 2025 so predstavili: Pokrajinske športne igre (PŠI) bodo potekale od 6. marca do 15. junija, Državne športne igre (DŠI) pa bodo potekale od 10. septembra do 15. novembra. Tekmovanja bodo v 2025 potekala v devetih športnih panogah. Prav tako je bilo izpostavljeno, da morajo društva dosledno oddajati prijave in poročila za tekmovanja. Posebej je bil poudarek na vsebini in pripravi računov. Vloge DU iz PZDU Celja pri kandidaturi za organizatorja DŠI se mora nadgraditi ob sodelovanju Komisija za šport PZDU Celje.

Boris Zajc, predsednik KŠRGK pri ZDUS je podal celovito obrazložitev pravilnika o delovanju komisije in podrobne informacije o dopolnitvah pravilnika. Po dodatnih vprašanih so bili podani jasni odgovori. V zaključku pove, da delegati PZDU na PŠI izvajajo dela in naloge na zelo visokem nivoju in da so informacije iz »terena« najboljše za razvoj športa.

O financiranju in finančnem poročanju DU - PZDU Celje je bil poseben poudarek namenjen financiranju, kjer je predsednik komisije opozoril na premalo izkoriščene možnosti pri prijavih na razpise pri ZDUS, PZDU, lokalnih skupnostih in SPIZ-RŠK. Predsednik je povabil generalno sekretarko ZDUS **Andrejo Gorše Lotrič**, da razloži položaj financiranja, slednja je poudarila, da morajo društva biti pozornej-

ša na razpisne roke in pogoje. Povedala je tudi, da ZDUS informira PZDU o vseh razpisih na državni ravni, razpisi lokalnih skupnosti pa so v domeni predsednikov DU. In prav zaradi tega mora biti povezovanje med predsedniki društev, tajništvo in športnimi referenti na visokem nivoju. Ob zaključku je Prisljan povedal, da je leto 2025 ključno za nadgradnjo in razvoj športnih in rekreativnih aktivnosti s poudarkom

na vključevanju vseh generacij, sodelovanju z drugimi organizacijami ter zagotavljanju kakovostnih programov za zdrav in aktiven način življenja. Predsednica ZDUS je izrazila zadovoljstvo nad sodelovanjem in zaželela uspešno delo tudi v letošnjem letu. Presečnik pa je dodal, da verjame, da bo komisija tudi v prihodnje opravljala pomembno vlogo pri razvoju športa in rekreacije starejših v PZDU Celje.

»Ob zaključku se bi zahvalil za sodelovanje in opravljeno delo še posebej pa Zdenki Bevc Škof, predsednici DU Gorica pri Slivnici za gostoljubje in podporo pri izvedbi srečanja in vsem udeležencem sestanka,« se je zahvalil **Vojko Prisljan**. Seja je bila zaključena s pohvalami za opravljeno delo in spodbudami za nadaljnje aktivnosti.

Vojko Prisljan,
foto Milenka Blažević

Upokojeni in aktivni policisti v prijateljskem vzdušju podirali keglje

V želji po ohranjanju medgeneracijskih vezi in spodbujanju telesne aktivnosti med policisti, tako tistimi, ki so še aktivni, kot tudi tistimi, ki smo že zaključili svojo aktivno službeno pot, je Klub upokojenih delavcev MNZ Maribor organiziral srečanje in druženje ob bowlingu. Zbrali so se v Bowling centru Strike. Pomerili so se v igri, ki zahteva tako natančnost kot tudi sodelovanje.

Srečanje, ki se ga je udeležilo 42 tekmovalk in tekmovalcev oziroma 14 ekip je potekalo v prijetnem vzdušju in obujanju spominov, ob tem pa smo uspešno podirali še keglje. V tekmovalnem duhu so zalučane krogle kot za šalo podirale keglje. Včasih je padlo več, včasih spet manj kegljev. Nekateri so se veselili, spet drugi jezili. Kljub zabavi je bilo med zbranimi ves čas čutiti zdrav tekmovalni duh.

Tekmovanje je potekalo v več krogih, v katerih so se ekipe pomerile za naslov zmagovalca. Po zaključku tekmovanja smo natančno pregledali zabeležene rezultate in razglasili najboljše. Prav vsi so bili zadovoljni s svojimi rezultati, še najbolj tisti z visoko dvignjenimi pokali in medaljami okoli vratu. Po napetem boju je zmagovalna z največ podrtimi keglji postala ekipa Kluba Maksa Perca Maribor, ki so jo sestavljali Avgust Volšek, Drago Pipuš in Jože Kušar. Ostali rezultati so razvidni iz spodnje tabele.

Drugo mesto je zasedla ekipa SUP PU Maribor, v sestavi Aleš Hanžekovič, Uroš Kušar in Marjan Ferk. Tretje mesto je pripadlo ekipi PP Ruše v sestavi Gregor Jaunik, Boštjan Motaln in Matko Kop. Prve tri ekipe so prejele pokale.

Največ kegljev je podrl aktivni policist Gregor Jaunik, z enim manj podrtim kegljem je na drugem mestu pristal Avgust Volšek in pet

kegljev za njim Jože Kušar, oba upokojena policista. Prejeli so medalje. Zbrane je nagovoril pomočnik direktorja PU Maribor Rafael Viltušnik. Zahvalil se je za organizacijo ter poudaril pomen takšnega druženja. Zanj so vsi zmagovalci ne glede na število podrtih kegljev oziroma doseženo mesto. »Takšna srečanja namreč povezujejo generacije in spodbuja timski duh. To je hkrati tudi odlična priložnost, da sodelujemo in preživimo čas v sproščnem vzdušju,« je zaključil Viltušnik. Skupaj s predsednikom kluba Mirkom Plojem sta zmagovalnim ekipam podelila pokale in medalje. Dogodek je znova dokazal, da tekovanje v bowlingu ne pozna starostnih meja. Sledilo je kosilo in druženje. Srečanje smo zaključili zadovoljni in se strinjali, da bodo takšna srečanja tudi v prihodnje združevala policiste vseh generacij.

Besedilo in foto, Mirko Ploj

DELFIN Hotel ZDUS d.o.o. Izola
Tomažičeva 10, 6310 Izola,
Slovenija

Telefon: +386 5 660 70 00

E-pošta: rezer vacije@hotel- delfin. si

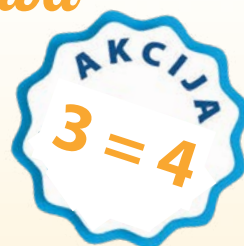
Spletna stran: www.hotel-delfin.si

Posebna aprilaska ponudba

3=4

Plačate 3 nočitve, mi pa vam dodatno nočitev podarimo. Tako boste lahko v lepi obmorski Izoli uživali kar štiri dni.

	REDNA CENA	AKCIJSKA CENA
UPOKOJENCI	276,00 EUR	207,00 EUR*
ČLANI DU	248,80 EUR	186,30 EUR*

Akcija velja za nove rezervacije, sprejete od 10. 4. 2025 dalje v terminih med 6. 4. in 14. 4. 2025 ter med 21. 4. in 26. 4. 2025, le za omejeno število sob.

*Cena velja za 4 nočitve s polpenzionom v dvoposteljni sobi.

**Iz akcije je izključen velikonočni vikend od 18. 4. do 21. 4. 2025.

***Akcije se izključujejo. Ostali popusti in pogoji po ceniku (www.hotel-delfin.si).

Na počitnice z babico in dedkom

Pridružite se nam na počitnicah, kjer kraljujejo smeh, veselje in skupni trenutki.

Termin med 27. 4. in 5. 5. 2025

že od 55,89 EUR na noč s polpenzionom

BREZPLAČNO 1 otrok do 5,99 in 1 otrok do 11,99 leta starosti v sobi z dvema odraslima osebama.

Bogat animacijsko-rekreacijski program za odrasle in otroke.

*Otroški popusti in ostali pogoji po ceniku (www.hotel-delfin.si).

**Akcija velja za nove rezervacije, sprejete od 10. 4. 2025 dalje.

***Akcija velja za minimalno bivanje treh (3) noči.